

TV3 s'apaga al País Valencià després de 26 anys

El dijous 17 de febrer de 2011 Acció Cultural del País Valencià (ACPV) es va veure obligada a tancar el senyal de TV3 a les comarques valencianes que reemetia des dels repetidors de la seua propietat. El Govern valencià de Francisco Camps va amenaçar l'associació, que garantia les emissions des de feia 26 anys, amb multes de 120.000 euros mensuals si no feien cessar les emissions.

>>Editorial, pàgina 4

La flama de la revolta s'estén pel Nord d'Àfrica i la península aràbiga

Després de Tunísia i Egipte, la flama de la revolta popular ha arribat a Algèria, Líbia i Bahrain. Les protestes es multipliquen a tots els països del Nord d'Àfrica i el pròxim orient, i la falsa estabilitat que necessitava occident a la zona trontolla cada cop més. En aquest número de L'ACCENT ens fixem en Algèria, Egipte i Bahrain per conèixer millor les protestes i l'abast polític que poden tindre a la zona.

>>Internacional 10,11 i 12

El minúscul emirat de Bahrain està vivint dies convulsos lluny dels luxes de la Fòrmula 1

ENTREVISTA

"Cal prendre el poder de les multinacionals"

Néstor Kohan (Buenos Aires, 1967) és membre de la Càtedra lliure de Formació Política Ernesto Che Guevara, professor en la Universidad de Buenos Aires (UBA) i va ser professor de la Universidad Popular Madres de Plaza de Mayo. Ha escrit més d'una desena de llibres sobre teoria marxista i història del pensament revolucionari. La seua darrera publicació és *Nuestro Marx* i la va presentar el 16 de febrer al Casal Independentista de Sants.

>>Entrevista 16

SUMARI

Un nou pres polític català

Jordi Grau està empresonat a Colmenar Viejo. És un nou pres polític acusat de la col·locació d'un artefacte explosiu a una seu d'una entitat bancària

>> Països Catalans 5

Les nuclears a debat

L'acció de Greenpeace a Cofrents per denunciar la prolongació de la vida de la central és un fet més en el debat sobre les nuclears, quan encara queda pendent saber el destí final del cementiri nuclear.

>> En Profunditat 8 i 9

Polèmica per les curses de muntanya

Els passats 23 i 24 d'octubre de 2010, la selecció catalana de curses de muntanya es proclamava per sisena vegada consecutiva campiona del món.

>> Esports 13

PUNT DE MIRA

"Hi ha un gran caos al cel, la situació és excel·lent"

SIMÓN VÁZQUEZ BARCELONA

Aquesta frase és d'un savi xinès (Mao Tse Tung), i ara que estan de moda en certs ambients els proverbis xinesos no serem menys. La situació és desastrosa, tot el que fins ara era sòlid s'està esfondrant d'una manera tan vertiginosa que no ho podem arribar a entendre del tot: què passa, què ens passa, els vells models ja no funcionen, la banca cau, l'estat no sap què fer, els partits institucionals no plantegen sortides, el model s'esfondra, definitivament s'esfondra!

Però, un altre savi, aquest cop, italià va dir: "El vell món mor, el nou triga en aparèixer. I en aquest clarobscur neixen els monstres". Era Antonio Gramsci. Monstres com la ultradreta, el racisme, el creixement de la violència de gènere, l'augment de l'explotació, i quina és la nostra resposta, la resposta dels que no tenim res més que deutes, el discurs del consens.

Des de fa ja temps, l'esquerra no claudicadora, l'esquerra autodenominada rupturista, s'ha estat infestant d'un discurs del consens, el de les bones formes, el de semblar el nen bo i estudiós de la classe; volem ser igual que els nostres enemics, seriosos, legals, en definitiva, correctes, una correcció desmesurada, fins i tot més que les d'aquells als que combatem.

Mentre veiem com es reforcen els discursos autoritaris, la canya a l'immigrant, al diferent, nosaltres seguim parlant en els termes de l'enemic, els drets socials, la convivència, la ciutadania, l'anticapitalisme, no estem donant sortides polítiques a nivell de discurs als problemes de la gent.

La nostra major força hauria de ser la contundència, som capaços de construir l'alternativa a aquest món, però no som capaços de demostrar que podem fer-ho, per tant adequem el nostre discurs al d'aquells que tenen alguna quota de poder, per semblar o voler fer veure que si nosaltres estiguéssim en el seu lloc podríem gestionar millor les seves institucions. Hem de fer girar 180 graus el nostre discurs, hem de deixar-nos de mitges tintes i dir les coses de manera clara però sobretot contundent. Alguns ens diran que fem el mateix que la ultradreta, que els extrems es toquen, però recordem que si la política és una corda, el que es toca no són els extrems, és la part del mig.

Quan el sistema no ens dona sortides, i ens demostra que no pot haver-hi sortida dins d'ell, només podem donar-la nosaltres. No hem de voler jugar dins les seves institucions, sinó per destruir-les; no hem de voler les seves quotes de poder, sinó per retornar-lo als nostres; no hem de voler participar a les eleccions per treure'n res sinó per treure'ls-hi tot; no hem de voler millorar res, volem canviar-ho; no hem de lluitar per guanyar-ho tot.

Perquè ja no ens alimenten molles, ho volem tot!

COL·LABORACIÓ

ISABEL GERNIKA *

Eleccions sindicals a la sanitat pública

Les condicions salarials, laborals i contractuals a la sanitat pública catalana són cada vegada més precàries. Retallades salarials de fins el 8%, ja que al 5% de tota la massa salarial, li hem d'afegir la no pujada del IPC del 2010 que és de l'ordre del 3%; contractes laborals cada cop més precaris, per dies, fins i tot per hores; contractes que per la seva discontinuïtat no donen dret a cobrar l'atur, sense cap tipus de possibilitat de conciliar la vida personal i laboral, sense control sindical real de la borsa de treball; càrrecs cada cop més autoritaris amb capacitat de decidir sobre contractacions laborals cada cop més basades en valoracions subjectives. En resum, condicions laborals cada cop més precaritzades i desregulades en relació als horaris, al dret al descans entre jornades, amb augments significatius del born-out (també anomenat desgast ocupacional) i del assetjament laboral. I finalment, i irònicament, en el món de la sanitat pública, també cal denunciar la no-aplicació de la legislació de prevenció de riscos laborals, el no-compliment del dret a la formació, la disminució i les amortitzacions de plantilles, i la pressió assistencial que ultrapassa totes les ràtios establertes per l'Organització Mundial de la Salut i que posa en risc la salut dels i les treballadores, i per extensió, també dels pacients.

A totes aquestes retallades salarials, contractuals i laborals, hem d'afegir l'aplicació per decret de la Reforma Laboral i de l'acord de Pensions, signat pel govern Zapatero, la patronal CEOE i els sindicats CCOO i UGT. Aquest acord allargarà la jubilació fins als 67 anys, i el patiran sobretot els i les treballadores joves, permetent la reducció de la pensió a aquelles treballadores, sobretot dones, que per la seva dedicació a la cura dels fills i filles tinguin jornades reduïdes i que, per tant, cotitzaran a la Seguretat Social en funció d'un salari reduït pel fet de ser mares. La reducció del dret a pensió afectarà igual-

ment a totes les treballadores que no gaudeixin de contractació fixa.

El govern autonòmic de Catalunya ja ha començat a parlar de la necessitat de reduir el dèficit pressupostari en un 10%, més de 3.000 milions d'euros. Si tenim en compte que la ministra espanyola d'Economia, Elena Salgado, demana a la Generalitat una reducció del dèficit del 12%, això vol dir que el Govern de Catalunya vol que aquesta reducció del dèficit la paguem les més de 30.000 treballadores de la sanitat pública. A la permanent amortització de plantilles, el no-cobriments de baixes laborals menors de 15 dies, i les retallades salarials i contractuals, ara hi afegeixen l'amenaça de la retallada de pagament per objectius, la retallada de pagament de la carrera professional, la retallada de dies de lleure, i la no convocatòria d'oferta pública de treball... què més vindrà en el futur?

Per què no ens expliquen sobretot el conseller de Salut, Boi Ruiz, que presidia fins fa poc la patronal Unió Catalana d'Hospitals i que ha mantingut els hospitals privats gràcies als diners públics, que l'Estat espanyol té un deute de 850 milions d'euros amb la sanitat pública catalana? Per

què no ens retornen als treballadors i treballadores els nostres diners del Pla de Pensions obligatori, el 0,5% de la massa salarial que la Generalitat va signar amb la Caixa sense consultar-nos? Qui ha fet negoci amb els nostres salaris? Per què no ens expliquen que el frau fiscal anual a Hisenda és de 90.000 milions d'euros, diners més que suficients per al finançament del sistema sanitari que suposa 60.000 milions d'euros? Per què no ens expliquen que s'han injectat 230.000 milions d'euros a la banca privada? Per què no ens expliquen que el 40% del pressupost de la Sanitat va a parar a la sanitat privada concertada (XHUP)?

Ni copagament, ni privatitzacions

La CGT vol alertar vers les polítiques privatitzadores del conseller de Salut, Boi Ruiz, que defensa el copagament repagament, el repagament de fins al 40% dels medicaments, el pagament dels àpats als hospitals, el repagament de proves diagnòstiques, l'exclusió dels mesuradors de glucosa per a persones diabètiques. La CGT de Sanitat denuncia que a més del copagament que ja tenim mitjançant els sala-

ris i els impostos, les llistes d'espera que inciten a optar per l'assegurança privada i que el conseller defensa mitjançant la desgravació fiscal de les mútues privades per benefici dels bancs, ens volen fer pagar més, simbòlicament primer i de manera progressiva més tard coses com cada visita al metge o metgessa o pediatre, ser atès per un especialista, anar a urgències, un percentatge de fins al 40% dels productes de farmàcia i la no cobertura de prestacions sanitàries com les proves o els tractaments, i pagar una assegurança privada, si es volen gaudir de totes les prestacions.

Per fer front al copagament i la privatització, calen alternatives com la dispensació de medicaments genèrics, la reducció dels beneficis de les multinacionals de tecnologia i farmàcia, el funcionament de quiròfans i alta tecnologia durant els matins i les tardes, la reducció dels càrrecs polítics i de gestió així com l'eliminació dels concerts econòmics amb la sanitat privada. Cal una sanitat pública de qualitat, gestionada públicament.

* Isabel Gernika és membre del Secretariat Permanent de la CGT

LA VEU DELS LECTORS

El Princesa com a oportunitat

El 26 de febrer se celebrarà el segon aniversari de la desaparició de l'emblemàtic teatre del Princesa, al barri de Velluters de València. El pas del temps ens pot fer pensar que el Princesa cau en l'oblit i, a poc a poc, s'esborra el seu record. Però hi ha una remor de fons, uns crits i escrits que apunten en una altra direcció; iniciatives com la campanya que duu a terme la plataforma "Recuperem el Princesa, reviscolem el barri" segueixen en peu i continuen reivindicant amb la seua veu i amb les seues accions un nou espai socio-cultural per a Velluters apostant per un futur millor per al barri.

D'aquesta reivindicació, per altra banda, han nascut propostes com la d'Imagina Velluters. Es tracta d'un concurs plantejat per col·lectius d'arquitectes i la plataforma, amb la finalitat de plantejar respostes temporals als nombrosos solars del barri. No es tracta de fer grans arquitectures, sinó de fer propostes multidisciplinàries, obertes i participatives que donen resposta directa a les demandes urbanes de la ciutadania.

El buit que va deixar el Teatre Princesa va ser el detonant d'un procés que destapa altres problemes en el barri. Un solar més, potser, però un solar amb l'esperit del teatre i de la història de la gent del barri. És el més important? potser no, però si el més representatiu, i el que ha estat el punt de partida d'aquest concurs. Un concurs, que, davant la sorpresa de les persones i col·lectius que un bon dia decidiren atrevir-se a llençar la proposta d'Imagina Velluters, han trobat que aquest s'ha anat fent

gran i rebent cada cop més i més acceptació, amb tantes respostes de gent recolzant la iniciativa, i tantes propostes en la imaginació de tots aquells que han participat. A totes i tots, moltes, moltes gràcies.

El concurs ha tingut una enorme participació: s'han presentat 80 equips i milers de persones participant en la votació popular de les propostes. La qual cosa mostra un gran interès cap a una iniciativa que no compta més que amb les aportacions desinteressades d'un grup de gent recolzada per les associacions, comerços i establiments educatius del barri.

I així, primer objectiu complert, ja que el barri de Velluters s'ha fet visible més enllà dels carrers que el limiten. Els problemes urbanístics que pateix són objectiu de reflexió per diversitat de gent, de professionals, d'artistes, d'estudiants i dels propis veïns i veïnes. I ha despertat l'interès dels mitjans de comunicació que han seguit l'evolució d'aquesta experiència gairebé des del principi.

El concurs suscita acceptació, també, en iniciatives precedents com ara la de Taller de barris, que fa uns anys va encetar un encertat procés de participació ciutadana al barri de Velluters i que pot veure, d'alguna manera, continuada la seua tasca.

Però tornem al Princesa, doncs s'apropa una data penosa, la que recorda que ja fa dos anys que el foc va desfer l'emblemàtic edifici. Un edifici que mantenia el record però trobava a faltar activitat des de feia ja temps. I per tant, no portem dos anys sense el tea-

tre, en són més. Potser l'incendi va ser l'incident que volia acabar amb les esperances de tornar a veure representacions en el seu escenari i aplaudiments des del pati de butaques. Però es manté en la memòria dels qui el van conèixer i al barri li segueix fent falta.

Així que, assabentats que al planejament urbanístic eixe solar ha de seguir sent un equipament per al barri, ens armem d'imaginació i emprenem a buscar noves propostes adequades per al futur espai.

Durant els mesos de febrer i març, hi haurà dos actes senyalats entorn al Princesa i al barri de Velluters: el primer serà l'aniversari de l'incendi, el dia 26 de febrer, per al qual, la plataforma convoca un acte, amb xocolatada popular i música en viu, que sota el lema "Continua la funció, volem el Princesa!" reivindica la persistència d'una recerca de futur per al eixe espai. El segon acte, el dia 11 de març, quan les agrupacions Sostre i Arquitectes pel Paísatge, ambdues pertanyents al COACV, conviden a veure la presentació dels deu treballs seleccionats en el concurs "Imagina Velluters" a les sales del Muvim.

Aquestes iniciatives basades en la participació de ciutadanes i ciutadans, obtenen una gran resposta i resultats força interessants, i tenen la capacitat de promoure processos fructífers per a l'entorn al qual es dediquen. Prenem nota, doncs, perquè hauran de formar part de les decisions futures, si es volen fer bé les coses.

Pau Ginés i Sánchez i Mariola Fortuño i Bort, membres de Sostre

L'ACCENT

Número 196 Tirada: 4.000 exemplars Número de dipòsit legal: L-1014-02. La responsabilitat dels articles d'opinió recau exclusivament en els seus autors.

L'ACCENT és una publicació quinzenal d'àmbit nacional dels Països Catalans.

Redacció València: Carrer Maldonado, 46 baixos, 46001 València **Redacció Barcelona:** Carrer Tordera 34 baixos, 08012 Barcelona **Adreça electrònica:** ppcc@laccent.cat **Subscripcions:** 646 98 16 97 **Distribució:** 615 5447 15 **Publicitat:** 616 07 33 28. **Consell de Redacció. Coordinació general:** Laia Altarriba, Andreu Ginés, Aure Silvestre i Arnau Urgell. **Països Catalans:** Cesc Blanco, Abel Caldera (coords.), Joan Ballester, Guillem Colom, Pep Giner, Andrés González, Aure Silvestre, Arnau Urgell. **Opinió:** Joan Teran (coord.). **Economia:** Àlex Tisminetzky (coord.). **Internacional:** Laia Altarriba, Manel López (coords.). **Cultura:** Josep Maria Soler, Pau Tobar (coords.), Joan Sebastià Colomer. **Ciència i Tecnologia:** Martí C., Almudena Gregori, Àlex Garcia **Esports:** Abel Caldera i Rafael Escobar. **Correcció:** Mercè Mauri. **Edició gràfica:** Andreu Ginés. **Coordinació gràfica:** Oriol Clavera. **Distribució:** Xavier Gispert. **Han col·laborat en aquest número:** Ramon Usall, Isa Gernika, Blanca Serra, Simón Vázquez, Maria Freixas

BLANCA SERRA I PUIG **COL·LABORACIÓ**

La llengua catalana, el batec de la nació

Des que el 1998 la nova llei de política lingüística del Principat establí que "el català com a llengua pròpia de Catalunya ho és també de l'ensenyament en tots els nivells i modalitats educatives" (article 20.1) i "ha d'utilitzar-se normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge a l'ensenyament no universitari" (art. 21.1), "sense perjudici del dret a rebre el primer ensenyament en la llengua habitual" (art. 21.2), ja teníem instal·lada l'ambigüitat en què s'han mogut les administracions autonòmiques de Catalunya en aquesta qüestió: un adverbial "normalment" - un substantiu "el dret", que no pot ser perjudicat, dos conceptes "el primer ensenyament" i "llengua habitual". Sobre aquests equilibris més polítics que sociolingüístics, s'ha muntat una política lingüística a l'escola, que en part ha esdevingut una realitat positiva, gràcies a la tenacitat i dedicació dels mestres i en part una ficció, gràcies a una administració que ha defugit el seguiment estricte de la llei i que ha preferit mirar cap a un altre costat quan els sectors més conscients i compromesos amb l'escola catalana han assenyalat els múltiples incompliments i la deixadesa de moltes actuacions.

Ja sabem que les nostres escoles germanes del País Valencià, de les Illes, de la Catalunya Nord, de la Franja de Ponent han d'enfrontar-se a unes condicions encara més difícils: milers de famílies valencianes, tot i voler-ho i reclamar-ho, no tenen "el dret a rebre el primer ensenyament en la seva llengua habitual", és a dir la catalana, tot i ser la llengua pròpia del país: no únicament se'ns vol imposar la doble xarxa escolar i la segregació lingüística sinó que la xarxa catalana es veu minoritzada, i perseguida. I una mateixa política de minorització i negació afecta la resta de Països Catalans.

En els últims deu anys al Principat hi ha hagut un degoteig molt escàs de peticions de famílies exigint un ensenyament en espanyol, sempre impulsades per organitzacions parapolítiques afins al PP o a Ciudadanos; la conselleria de torn responia amb mesures d'atenció individualitzada en espanyol.

Davant dels tribunals, les respostes del TC (1994), del TS (1995, 1996), del TSJC (1999, 2004, 2005, 2008) havien estat o de desestimació dels recursos o de no-admissió d'alguns dels motius al·legats. Admetien les sentències que "el castellano no ha sido excluido normativamente como lengua vehicular y docente (...) si bien la lengua empleada prioritariamente es el catalán". Consideracions com aquesta permetien que la conselleria catalana continués fent la viu-viu i no enfrontés el conflicte lingüístic en tota la seva dimensió.

Totes les ambigüitats han aca-

bat de cop arran de la sentència del Tribunal Constitucional de juliol de 2010 sobre l'Estatut de Catalunya: queda clar en aquesta sentència que no hi ha més nació que l'espanyola, ni més poble que l'espanyol, ni més obligacions per als espanyols que les de conèixer i usar l'espanyol, ni més font d'autoritat que l'espanyola... Per fi, doncs, s'han acabat les polítiques falsament contemporitzadores del poder

"L'ofensiva espanyola contra la llengua catalana no abasta únicament l'escola sinó també altres àmbits"

espanyol cap a la llengua catalana i les polítiques d'amagar el cap sota l'ala de les autoritats catalanes. No han passat ni cinc mesos que, aquesta vegada de manera sorprenentment diligent, el Tribunal Suprem ha aplicat la doctrina del Constitucional a l'escola catalana admetent uns recursos de cassació que demanaven desestimar anteriors sentències i ordenant que les escoles Sant Josep de Calasanç - Escolàpies de Sabadell, La Salle de Tarragona, centre docent SIL i Escola del Carme de Barcelona "utilicen el castellano como lengua vehicular en el sistema educativo de la C.A. de Cataluña...".

Segons la majoria dels especialistes en dret constitucional la sentència del TC suposa una reinterpretació de la situació jurídica del català, del concepte de llengua pròpia i del concepte d'oficialitat; imposa una impossible igualtat de les dues llengües constitucionalment oficials, que parteixen de drets i deures totalment desiguals i nega el caràcter "preferent del català en les administracions i els mitjans de comunicació". El deure estatutari de conèixer el català a Catalunya queda, a la pràctica, completament desvirtuat; el fet que la noció de "llengua pròpia" no tin-

gui efectes prescriptius i que es reiteri que en cap cas "no es pot excloure el castellà" crea un marc molt propici a laminar el sistema de la immersió lingüística escolar, a destruir, en definitiva, el model d'escola catalana per a tothom sense distincions que la societat catalana havia construït amb anys de lluita, i s'ha anat aconseguint amb l'esforç i la tenacitat de milers de mestres, que s'han reciclat i format amb aquest objectiu.

Estem, doncs, davant d'un conflicte polític de primera magnitud que posarà a prova la solidesa de les conviccions en pro de l'escola catalana en llengua i continguts del nou govern català. Si es deixa tirar endavant el contingut d'aquestes sentències significarà donar via lliure a la discriminació per raó de llengua, a la creació de guetos lingüístics, a la destrucció de la cohesió social, a la segregació dels nous vinguts.

L'ofensiva espanyola contra la llengua catalana no abasta únicament l'escola sinó també altres àmbits socials com els reglaments d'ajuntaments o diputacions, la Llei d'acollida catalana, el Codi de Consum, la Llei del cinema, totes recorregudes davant del Tribunal Constitucional en una evident contraofensiva de la manifestació del 10-J. És per tant, una reacció ofensiva i defensiva. Perquè, evidentment, el teixit social català organitzat, no s'ha quedat quiet.

A una primera declaració institucional d'entitats catalanes representativa, sobretot, dels tres sectors implicats en l'ensenyament (famílies, mestres i estudiants) però també dels sindicats d'ensenyament, entitats compromeses amb la llengua i organitzacions de nous vinguts, que rebutjava els continguts d'aquestes sentències i feia una crida a la desobediència i l'objecció, s'han seguit ja les primeres accions, que s'incrementaran arran del començament de la matriculació escolar el 2011-12. Les organitzacions d'AMPA -la FAPAC i la FAPAES - aconsellen les famílies que donin suport actiu al model d'escola catalana; els ajuntaments estan aprofitant mocions en aquest mateix sentit; les entitats que treballen pel català com la CAL, la Plataforma per la Llengua, la FOLC... així com entitats d'immigrants com Immigrants pel dret de decidir; o Veü Pròpia, portaran el suport a l'escola catalana a l'espai públic i al carrer; les organitzacions sindicals ja s'han pronunciat denunciant les conseqüències nefastes que pot tenir per al model escolar català únic i integrador l'intent de dividir i discriminar la població escolar. Tots aquests sectors s'han proposat la defensa del model d'escola catalana en la plataforma Somescola.cat: el mot d'ordre és per a tothom: "Ni un sol pas enrere: reforcem l'aposta per un escola catalana per a tothom".

EDITORIAL

L'Estat espanyol apaga TV3 al País Valencià

Amb aquest titular encapçalarem la cobertura al nostre web del tancament de TV3 al País Valencià. Certament que l'executor material de l'acció ha estat Francisco Camps, i que el mateix executor és qui encapçala un govern que representa una de les involucions feixistes més greus que ha viscut el nostre país. Però la persecució a TV3 al País Valencià no es pot circumscriure només a un únic partit, sinó que a tenor dels 26 anys de dificultosa existència de les emissions - que repassem a les pàgines d'aquest número - podem concloure que és l'aparell estatal qui ha actuat implacablement contra aquesta realitat que era TV3 al País Valencià.

Camps ha fet una llei ex professo per a tancar les emissions de TV3. Zapatero va menysprear les 600.000 signatures que hagueren fet possible garantir per llei la unitat dels espais lingüístics de comunicació. Dos catalanoparlants i ministres -José Montilla i Joan Clos- van preferir privilegiar els seus amics de la Sexta a costa de les freqüències utilitzades per TV3. Totes les administracions estatals han actuat amb una clara animadversió envers aquesta realitat que eren les emissions de TV3 al País Valencià, mostrant clarament que això s'havia convertit en qüestió d'estat.

Cal recordar que TV3 al País Valencià no nasqué fruit de la voluntat de cap administració, sinó fruit de la voluntat i l'esforç popular. Que la xarxa de repetidors fou pagada mitjançant aportacions populars, i que fou la gent qui defensà aquests mateixos repetidors dels diversos intents de tancament perpetrat pels cossos policials de l'estat al dictat de jutges i ministres.

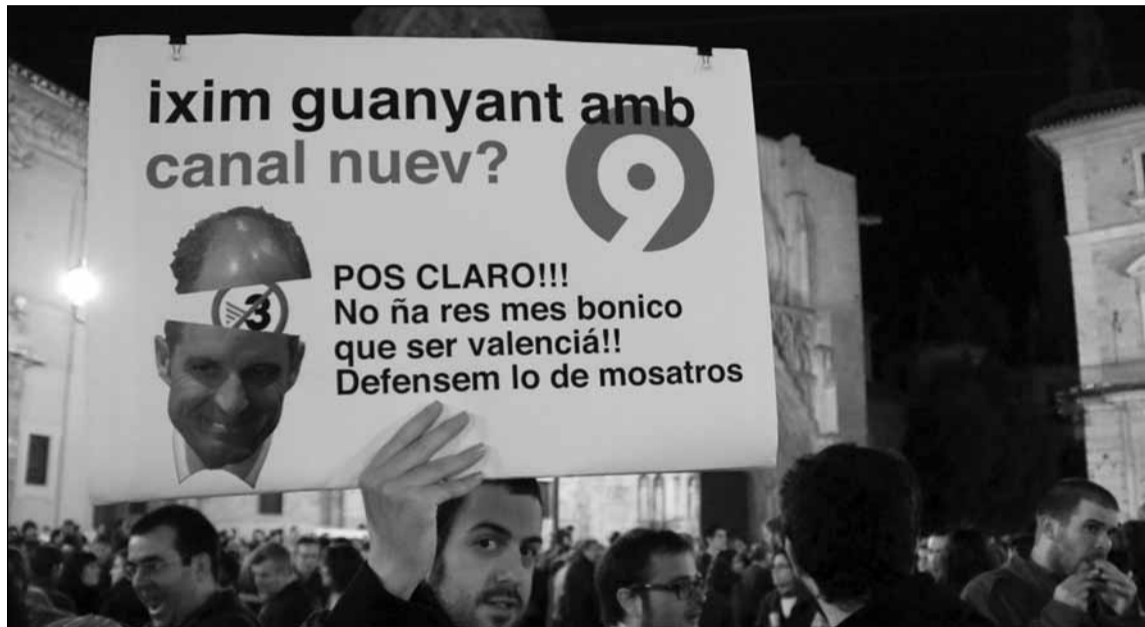
Defensar TV3 al País Valencià no és defensar un projecte comunicatiu en concret ni la seva línia editorial. És defensar la llibertat d'expressió i defensar la llengua pròpia i la voluntat de tenir un espai comunicatiu d'àmbit nacional. Defensar TV3 és, també, defensar un Canal 9 al servei de la llengua i la cultura, i amb abast també nacional.

Si la por que provoquen les nostres iniciatives a l'estat la podem mesurar segons la seva reacció en contra, podem afirmar sense cap mena de dubte que les iniciatives que relliguen els Països Catalans i que per tant els fan més forts són les que provoquen més pànic als gestors de l'espanyolisme. No en va, és contra aquestes iniciatives en què s'ha utilitzat el terrorisme d'estat. I també és contra aquestes iniciatives en què l'actuació dels diferents aparells estatals ha estat monolítica. És en aquest àmbit en què el moviment independentista s'ha d'enfortir i posar en un àmbit rellevant i fonamental la construcció nacional en clau d'unitat dels Països Catalans.

La resposta ciutadana i democràtica al tancament de les emissions ha començat a prendre empena. Cal que aquesta mobilització sigui l'espurna d'un moviment de reacció contra el marasme neofeixista en què el govern Camps ha instal·lat el País i, alhora, cal defugir qualsevol aprofitament electoralista dels que sempre es presenten com el mal menor. Hauríem de tenir present que qui més va facilitar l'accés del PP al poder va ser la dècada de lermisme, de la mateixa manera que fou el PSPV qui ideà Canal 9 no com un canal més al servei dels valencians sinó com una eina de confrontació amb TV3. Allò que cal ara és un moviment de base que situï la ètica, la llengua, el país i el treball com els valors a compartir per una majoria social de forma desacomplexada, sense fer concessions a l'espanyolisme -disfressat de blau o no-. Només a partir d'això podrem situar el país en unes coordenades favorables per a que fructifiquin projectes emancipadors.

L'estat espanyol aconsegueix apagar TV3 al País Valencià

El rebuig a la manipulació de Canal 9 s'ha sumat a la ràbia pel tancament de TV3 // FOTO: L'ACCENT

ABEL CALDERA BERGA
CESC BLANCO SAGUNT

El dijous 17 de febrer de 2011 Acció Cultural del País Valencià (ACPV) es va veure obligada a tancar el senyal de TV3 a les comarques valencianes que reemetia des dels repetidors de la seua propietat. El Govern valencià de Francisco Camps va amenaçar l'associació, que garantia les emissions des de feia 26 anys, amb multes de 120.000 euros mensuals si no feien cessar les emissions.

El Partit Popular va modificar expressament una llei del Sector Audiovisual per poder "imposar multes coercitives" que sumarien 60.000 euros cada quinze dies d'emissió (120.000 euros al mes) durant tant de temps com duren les emissions. A més ACPV va rebre el 8 de febrer dues notificacions del Govern valencià en les quals ja es va requerir a l'entitat perquè cessara les emissions de TV3 al País Valencià en el seu con-

junt. Segons l'entitat "cadascun dels dos requeriments inclouen l'amenaça d'imposar una multa de 30.000 euros si no es produeix l'esmentat cessament d'emissions (per tant, un total de 60.000 euros)". A banda dels 120.000 euros que

"El hashtag #sensesenyal es convertí en el símbol de la protesta"

ja ha pagat i els 600.000 que ha de pagar. L'ofegament de TV3 va aixecar una onada d'indignació que es manifestà en primer lloc a la xarxa. Capitanejat per Vicent Partal i Vilaweb, el movi-

ment s'estengué arreu de les xarxes socials, fet que la qüestió aconseguís trencar el silenci o la secundarització mediàtica a què l'estaven sotmetent els mitjans generalistes. L'aparició de grups de hackers organitzats que aconseguiren, al llarg del divendres 18 de febrer, inutilitzar els portals del govern i del PP valencià, fet que ajudà a acabar de trencar el silenci mediàtic imposat en un primer moment. El hashtag #sensesenyal es convertí en el símbol de la protesta, al qual s'hi afegí #hihasenyal per simbolitzar que la resposta del poble valencià havia superat l'envit i demostrava que hi ha massa suficient disposada a treballar per a subvertir l'actual conjuntura.

MÉS IMATGES A

[L'ACCENT.CAT

26 anys d'intents per silenciar un esforç col·lectiu

1983: Es funda TV3 i des del primer moment molts valencians ullen la possibilitat de fer arribar un canal de televisió en llengua pròpia al País Valencià.

1985: Uns radioaficionats de Sueca aconsegueixen emetre el senyal de TV3 a diversos pobles de la Ribera.

1986: Acció Cultural del País Valencià gestiona la instal·lació de repetidors arreu del país pagats per desenes de milers d'aportacions individuals.

1989: Comença a emetre Canal 9, sota la direcció d'Amadeu Fabregat. El que haguera pogut ser un potent instrument de normalització lingüística és utilitzat sovint per dirigents polítics com una eina de confrontació amb TV3. Canal 9 inicia les emissions utilitzant la mateixa freqüència que TV3. El conflicte acaba amb el ministre del PSOE José Barrionuevo enviant la Guàrdia Civil a precintar els repetidors de TV3 i el delegat del govern del PSOE, Enrique Burriel, presentant querelles contra ACPV. El conflicte se soluciona amb el canvi de freqüències de TV3.

1997: Es signa un acord entre ACPV i RTVV que garanteix l'estabilitat de les emissions de TV3 i el Canal 33.

2006: El ministre d'Indústria del PSOE, José Montilla, atorga les freqüències analògiques que usava TV3 a la televisió "zapaterista" La Sexta. A partir d'aquell moment, TV3 passa a emetre

exclusivament a través de la freqüència digital.

2007: El govern de Francisco Camps inicia una ofensiva judicial per a tancar els repetidors de TV3. La primera sentència obligava a tancar el repetidor de La Carrasqueta, però 300 manifestants impedeixen l'acció de la Guàrdia Civil.

2008: Canal 9 comença a emetre al Principat com un primer pas de l'acord de reciprocitat d'emissions.

2009: ACPV llança la ILP Televisió sense fronteres amb l'objectiu de recollir més de mig milió de signatures per a elaborar una llei estatal que garanteixi les emissions dels canals televisius en llengua no castellana a tota la seva àrea lingüística.

2010: Finalitza l'emissió de Canal 9 al Principat després que l'empresa del satèl·lit per on Canal 9 emetia la programació internacional -que era la que arribava al Principat- tallés el senyal per l'impagament del servei per part de RTVV.

2010: ACPV presenta 600.000 signatures avalant la ILP Televisió sense fronteres. El govern del PSOE recomana al Congrés que no les accepti a tràmit.

2011: El govern Camps obliga ACPV a apagar els repetidors que distribuïen la senyal de TV3 arreu del País Valencià.

Milers de manifestants en favor de la llibertat d'expressió

REDACCIÓ VALÈNCIA

La plaça de la Mare de Déu de València s'omplí el passat dilluns 21 de febrer en favor de la llibertat d'expressió. Fou la més multitudinària de les manifestacions per protestar contra el tancament de les emissions de TV3 al País Valencià, després de les de Castelló de la Plana, Gandia i Oliva.

La concentració aplegà més de 5.000 persones i gran part dels partits, organitzacions i col·lectius d'esquerres de la ciutat i del País feran acte de presència. La convocatòria fou feta per internet només tres dies abans i no comptà amb grans mitjans de difusió, motiu pel qual l'assistència fou especialment ben valorada.

Els assistents mostraren la seua indignació per la decisió del Govern valencià i per la complicitat de l'espanyol amb nombrosos plafons a favor de TV3 i també amb pancartes reclamant la llibertat d'expressió. En eixe sentit, foren especialment explícits els col·lectius de l'esquerra independentista, que feren palès que la censura de TV3 és un atac a la cultura catalana i al conjunt de la nació. El SEPC desplegà una pancarta amb el lema "Sí a la cultura, no a la censura. Llibertat d'informació és llibertat d'expressió," mentre que Endavant mostrà el lema "Llibertat d'expressió als Països Catalans". Altres col·lectius, com Ca Revolta també foren presents amb pancarta pròpia i amb nombrosos plafons per

La plaça de la Mare de Déu de València es va omplir el dilluns 21 // FOTO: L'ACCENT

la llibertat d'expressió. El malestar dels assistents es feu notar en els crits en contra de

Camps, acusant-lo de delinqüent i reclamant la seua dimissió. Malgrat això, el ambient ha sigut fes-

tiu gràcies a la presència de dolçainers i tabaleters, i també a l'actuació de la muixeranga de València, que ha fet diversos castells al mig de la plaça.

Altres concentracions

Aquesta vesprada també hi ha hagut altres concentracions. A Barcelona, 300 persones s'han concentrat al passeig de Gràcia amb València. També a Reus se n'hi han concentrat 300, mentre que a Alcoi un centenar de persones han secundat la convocatòria malgrat la pluja. Aquestes concentracions se sumen a les del cap de setmana a Castelló, Gandia, Oliva, Pedreguer, i altres pobles i viles. Lluny d'aturar-se, és previst que les mobilitzacions continuïn els propers dies

Un veí de Guadassuar empresonat en una nova operació "antiterrorista" al País Basc

REDACCIÓ VALÈNCIA

El passat 26 de gener, a la localitat de Karrantza, fou detingut Jordi Grau acusat de la col·locació d'un artefacte explosiu en una sucursal bancària del BBK a Artzentales el març de 2006.

Jordi Grau, nascut a Guadassuar (la Ribera Alta) fa 32 anys s'establí al País Basc en complir els 18 anys. Al País Basc estudià i treballà fins que pogué obrir el seu propi negoci: una xicoteta taverna. Familiars i amics han explicat a L'ACCENT que Jordi "sempre ha sigut una persona solidària i compromesa, que no ha tingut cap problema en fer amics allà on ha anat".

La detenció i la propaganda

La detenció de Jordi, com totes les que envolten la lluita "antiterrorista" de l'Estat espanyol estigué acompanyada d'una gran cobertura mediàtica. Maria Àngels Grau, la germana del detingut, ha explicat a L'ACCENT a l'eixida de la casa hi havia esperant un eixam de mitjans per captar imatges del jove de Guadassuar. Segons Maria Àngels, l'operació estava preparada per obtenir el

major efecte propagandístic. De fet, l'Estat sempre ha volgut acompanyar l'actuació dels cossos repressius amb cobertures mediàtiques intenses, per

"L'operació s'emmarca dins de la campanya per contrarestar la iniciativa política de l'esquerra abertzale"

obtenir-ne el màxim rendiment.

L'operació s'emmarca, doncs, dins de la campanya per contrarestar la iniciativa política de l'esquerra abertzale, que ha llençat un nou pols amb l'aposta per les vies pacífiques per a la consecució d'objectius polítics.

Així, una part important de l'efecte propagandístic depèn de la vulneració d'alguns dels drets del detingut, començant per la presumpció d'innocència.

De fet, el Consell de la Informació de Catalunya, organisme vinculat al Col·legi de Periodistes, ha emès un comunicat després de rebre la queixa dels familiars de Jordi on recordava la necessitat d'observar escrupolosament el principi de presumpció d'innocència".

La duresa de la llei antiterrorista

Els familiars de Jordi el van poder veure a l'Audiència Nacional espanyola després de la incomunicació a què són sot-

Jordi Grau, en el moment de la detenció mesos tots els detinguts relacionats amb "terrorisme". Com en altres casos, els familiars van poder constatar que la incomunicació havia sigut dura. Organismes com Amnistia Internacional han demanat al Govern espanyol que eradique aquesta pràctica perquè és font de constants violacions dels drets humans.

Després del pas per l'Audiència, Jordi ha estat enviat a la presó de Colmenar Viejo, a l'espera de judici. Però com lamenta la família, pot passar "prou

temps en presó preventiva sense tenir judici".

Comunicat de Rescat

Rescat, l'entitat catalana de suport als presos polítics, s'ha sumat a les crítiques pel tractament mediàtic que ha rebut el cas, i també ha denunciat la dispersió penitenciària. Com afirma en el comunicat al qual ha tingut accés L'ACCENT, "en els propers dies, Rescat estudiarà detingudament el seu cas i veurem quina és la millor manera de plantejar la solidaritat, vers el Jordi i la seva família. Un cop més, i ara més que mai, en una conjuntura política favorable a la pau i a la solució política del conflicte que enfronta els estats Espanyol i Francés amb Euskal Herria, la via de la repressió sembla ser l'única possible per aquells interessats en perpetuar el conflicte enlloc de solucionar-lo".

Jordi Grau Año

Módulo 8
Centro Penitenciario Madrid V
Apdo. Correos 200
28770 Colmenar Viejo
Madrid

Arriba el judici del cas Jona amb una petició de 8 anys de presó contra els dos acusats

XAVIER GISPERT BARCELONA

Quatre anys i mig d'espera i una petició de condemna de vuit anys de presó contra un independentista de l'Eixample de Barcelona, Jonathan Ivorra, i un veí del barri del Clot, Antoni Verdasco. Aquest és el trist balanç de l'estratègia dissenyada per l'Ajuntament de Barcelona i el Ministeri Fiscal arran dels fets desencadenats per l'especulació urbanística al centre de la ciutat.

Amb la celebració del judici, les dues institucions mostren obertament la seva determinació d'arribar fins a les darreres conseqüències repressives en l'actuació contra els dos caps de turc dels fets del Forat de la Vergonya (manifestació que el 2006 acabà en aldarulls) i el seu entorn social, polític i familiar.

Ara, però, ja està tot en mans de l'Audiència Provincial de Barcelona, que el proper dimarts i de març acollirà la vista oral contra Ivorra i Verdasco. Tots dos s'enfronten a penes idèntiques, de vuit anys de privació de llibertat i una multa de 3.000 euros, acusats d'haver comès diversos presumptes delictes de manifestació il·lícita, desordres públics i atemptat a l'autoritat durant la mobilització que l'any 2006 va treure al carrer centenars d'activistes i veïns contra l'especulació a Ciutat Vella i contra el desallotjament del Forat de la Vergonya.

Les mostres de suport s'han reproduït arreu del territori

Aquest judici, doncs, ja s'ha convertit en el cas de persecució política, policial i judicial més greu dels darrers anys a Barcelona. Això, tant per la desproporció de la pena que es demana, que pretén tancar els dos acusats en una cel·la durant vuit anys, com per les deficiències de tot el procés, i també per la fermesa mostrada per un dels principals acusats, Jonathan Ivorra.

Juristes i observadors

Durant tots aquests anys, el veí del barri de la Sagrada Família (l'Eixample) ha admès haver anat a la mobilització de protesta contra l'especulació, i defensar així el dret a la llibertat d'expressió que se li nega imputant-li el delictes de manifestació il·lícita. En canvi, Jonathan Ivorra nega en rotund la resta d'imputacions, i assumeix que el

presumptes atemptat a l'autoritat i els suposats desordres són en realitat falses acusacions per motius polítics.

De fet, al judici que tindrà lloc el proper 1 de març també estaran presents diferents personalitats del món jurídic: membres del Col·legi d'Advocats de Barcelona i de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans que s'han interessat en el cas i volen vigilar que no es violin els drets civils i penals dels acusats.

Una altra de les cares que estarà serà present durant el judici, malgrat la seva previsible absència, és la de la regidora de Seguretat i Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona, Assumpta Escarp. Ella és l'autoritat política que ha estampat la seva signatura en l'acusació particular, malgrat ser també la regidora del Districte de l'Eixam-

ple i, per tant, perfectament coneixedora del compromís social i veïnal de Jonathan Ivorra al seu barri a través de projectes i iniciatives com l'Assemblea de Joves de l'Eixample Nord (CAJEN) o l'Ateneu Popular de Palma.

D'aquesta manera, la polèmica regidora Assumpta Escarp suma un nou despropòsit al currículum que ha anat engrèixant des que va assumir responsabilitats en la gestió municipal. Es tracta d'una de les autoritats públiques conegudes pels moviments socials i veïnals de la ciutat pel seu autoritarisme i agressivitat. Escarp va arribar a declarar-se favorable al tancament de determinats mitjans de comunicació.

Una des les mobilitzacions més esperades del 2011

Poques manifestacions porten tant de

temps d'espera i organització com la que tindrà lloc aquest proper dissabte 26 de febrer a les 17:00 hores davant l'Arc de Triomf de Barcelona, que reclamarà l'absolució del Jona i la resta d'acusats pels carrers del centre de la ciutat. Prèviament s'ha convocat un acte polític al Casal de Joves "La Fontana", i tres dies després, el dimarts 1 de març i com no podia ser d'una altra manera, hi ha convocada la concentració a la Ciutat de la Justícia, on se celebrarà el judici en qüestió.

Aquesta setmana, doncs, es convertirà en la punta de d'iceberg que ha anat aixecant el grup de suport al Jona durant quatre anys i mig de protestes i mobilitzacions. De fet, durant els darrers dies s'ha intensificat molt aquesta feina amb accions de denúncia a tots els barris de Barcelona i a diferents pobles i ciutats dels Països Catalans.

La lluita per l'absolució, però, ha estat activa durant els quatre anys i mig d'espera, amb xerrades de conscienciació i accions per tot el país. Les més sonades i mediàtiques han estat algunes de les protagonitzades pel grup de suport a Barcelona, com el desplegament d'una pancarta durant el lliurament dels Premis Ciutat de Barcelona, les protestes anuals en el marc del pregó de la Mercè, la sobtada aparició de solidàries al final de la Cursa de les festes de la ciutat o una acció de protesta durant un míting del PSC-PSOE.

Velluters continua reivindicant-se i plantejant alternatives

El concurs d'idees urbanístiques Imagina Velluters i la commemoració del segon aniversari de la crema del Teatre Princesa reactiven el teixit social del barri

BORJA CATALÀ MANISES

El centre històric de València és una de les zones de la ciutat on l'especulació colpeja amb més força, especialment al barri de Velluters. Els resultats d'aquesta realitat hi són ben visibles: abandonament, degradació, solars transformats en aparcaments, construcció d'edificis nous amb pisos de preus inabastables per la majoria, envelliment de la població i pèrdua de la vida de barri, entre d'altres. El model neoliberal que l'Ajuntament i la Generalitat impulsen des de fa anys, però, és contestat per una societat civil que exigeix una manera de gestionar l'espai públic més apropiada als interessos de la majoria de veïns i veïnes. En aquest sentit, el concurs Imagina Velluters, impulsat per diverses entitats, ha permès plantejar una sèrie d'alternatives a l'especulació a través d'un procés participatiu que ha obtingut una molt bona resposta en aquest històric barri.

Imagina Velluters és un concurs d'idees convocat per l'Agrupació Sostre Arquitectes per l'Habitabilitat Bàsica, la Cooperació i el Desenvolupament Sostenible, i l'Agrupació d'Arquitectes pel Paisatge, en coordinació amb la Plataforma Recuperem el Princesa, reviscolem el barri (de la qual forma part Endavant-OSAN). L'objectiu del concurs no és altre que presentar propostes que revitalitzen el barri mitjançant inter-

A Velluters s'hi barregen nombrosos monuments amb solars i cases en runes

tecte neerlandès Aldo van Eyck, qui després de la II Guerra Mundial va plantejar 700 intervencions mínimes per transformar els solars que deixaren els bombardejos a Amsterdam en àrees recreatives infantils. Combinant blocs de formigó, estructures tubulars d'acer i sorra, Van Eyck va crear una varietat de parcs per a xiquetes i xiquets que han passat a formar part de la memòria d'una generació de veïnes i veïns de la ciutat.

Totes les propostes presentades al concurs, 80 en total, han estat exposades a diferents locals del barri entre el 17 de gener i el 7 de febrer perquè tothom les poguera conèixer i després votar a la pàgina web del concurs (www.imaginavelluters.es). A causa d'aquesta distribució, aquelles persones que s'han interessat pel concurs hauran fet un recorregut pel barri, coneixent de primera mà la seua situació real i podent valorar així quin projecte pot ser més necessari a les seues necessitats. D'aquesta manera se n'han triat ja cinc projectes i la participació ha estat molt superior a allò esperat.

El jurat del concurs, de la seua banda, n'ha triat altres cinc. Aquesta comissió està formada per un representant del Col·legi Oficial d'Arquitectes del País Valencià, un membre de la Plataforma Recuperem el Princesa, un de Sostre, un de l'Agrupació d'Arquitectes pel Paisatge; un representant dels comerços i entitats col·laboradores; un arquitecte especialitzat; i un membre de l'administració municipal.

Els deu equips finalistes hauran de presentar les seues propostes de manera pública en una data encara per determinar i d'una d'elles eixi-

rà la guanyadora (hi votaran tant el jurat com el públic assistent a l'exposició, aquest amb un vot de qualitat que se sumará al del jurat). Entre els projectes hi ha la creació d'hortos urbans o l'obertura dels solars interns de les illes d'edificis per crear-hi nous espais de socialització, per exemple. El projecte guanyador no té assegurada la seua realització, almenys a curt termini, però el concurs ha servit per demostrar que amb imaginació i creativitat es podrien aprofitar els nombrosos solars que hi ha a Velluters, millorant la qualitat de vida de veïnes i veïns.

A més a més, una iniciativa com Imagina Velluters, ha ajudat a aprofundir la xarxa social del barri, ja que entre els patrocinadors hi ha no només l'associació de veïns i veïnes El Palleter, sinó també diversos comerços i establiments (entre ells el Racó de la Corbella), i també hi col·laboren, a més de L'ACCENT, Ca Revolta, la revista Eines o el Col·legi d'Arquitectes.

Dos anys de la crema del Princesa

BORJA CATALÀ MANISES

D'altra banda, el proper 27 de febrer es compliran dos anys de la crema del Teatre Princesa, paradigma de l'abandó del barri de Velluters. Per commemorar la data i reivindicar un ús social de l'espai, la Plataforma Salvem el Princesa ha organitzat per a la vesprada del dissabte 26 una xocolatada popular al solar que anirà acompanyada d'un concert del grup Naia. L'any passat, per al primer aniversari de l'incendi, la Plataforma ja organitzà una cercavila al barri.

El Teatre Princesa no era un equipament qualsevol sinó que era un espai emblemàtic de València, no només de Velluters. Inaugurat l'any 1853, el Princesa fou un dels primers grans teatres de la ciutat. El darrer edifici era el resultat d'una reforma de 1956 i estava considerat d'interès històric. La seua capacitat ultrapassava els 1.100 espectadors, i al seu interior es van projectar pel·lícules, es van fer representacions teatrals i molts altres esdeveniments culturals. Cap a finals dels anys 80 el teatre va tancar i quedà abandonat. En octubre de 1999 un grup de mig centenar d'okupes s'hi va introduir, però

foren desallotjats ràpidament per la policia. Durant el desallotjament va morir un dels okupes.

Gairebé deu anys més tard, al febrer de 2009, es va produir un incendi a l'edifici i al mes següent l'Ajuntament en va declarar la ruïna imminent. El juliol d'aquell mateix any els propietaris de l'immoble van enderrocar el que quedava d'ell a instàncies del consistori. Com ja s'ha assenyalat diverses vegades, per a una part dels veïnats de Velluters l'enderrocament del teatre simbolitza una manera de fer política de l'ajuntament, allunyada de les necessitats reals de la gent que hi viu.

En aquest sentit, l'Agrupació Sostre, que també col·laborà a les darreries de 2009 en la campanya Recuperem el Princesa -la qual tenia com a un dels seus objectius recuperar aquest espai per a ús del veïnat i que foren els mateixos veïns i veïnes els que el decidiren-, ja realitzà un estudi per a conèixer què pensaven els residents del barri sobre la funció que havia de tenir el solar deixat pel teatre. Les enquestes de l'estudi feren palesa l'estesa sensació d'abandó que sent el veïnat per part de les institucions, tot i la rellevància simbòlica del Princesa per a la ciutat

de València. A banda, pràcticament la totalitat de les persones enquestades va manifestar que el solar hauria de destinar-se íntegrament a instal·lacions d'ús públic, ja foren aquestes culturals, socials o educatives, ateses les fortes mancances que pateix el districte de Ciutat Vella.

Més tard l'Agrupació Sostre organitzà un taller de participació ciutadana per crear un fòrum d'anàlisi i debat sobre el solar del Princesa en el marc d'unes jornades sobre cooperació local i arquitectura. A més d'arquitectes i ponents, en aquell taller hi van participar veïnes i veïns, en una experiència malauradament no massa habitual d'urbanisme participatiu. De fet, entre les conclusions del taller es va destacar la necessitat de mantenir al veïnat afectat informat sobre temes urbanístics el que, a parer de la gent de Sostre, reafirma la idea que la participació pública és fonamental en les tasques de planejament i gestió del territori. Tanmateix, no sembla que les institucions valencianes estiguen disposades a vehicular una manera més transparent i democràtica de gestionar l'urbanisme. Òbviament, no els interessa.

“El concurs Imagina Velluters, impulsat per diverses entitats, ha permès plantejar una sèrie d'alternatives a l'especulació”

vencions temporals als seus solars. Aquestes intervencions han de respondre a necessitats funcionals, socials, culturals, ambientals, tot incorporant qualitat en el seu paisatge urbà.

Així, per exemple, els projectes podien ser ben variats, com ara intervencions concretes als solars o estratègies d'acció i/o gestió dels mateixos; intervencions globals o accions puntuals; podien tenir qualsevol durada; i també eren vàlides les intervencions artístiques, plàstiques i audiovisuals. Al darrere del concurs es nota la influència de l'arqui-

Mobilització als instituts de Mallorca a favor del català

JOAN BALLESTER PORRERES

El passat 10 de febrer, més de 50 centres se sumaren a una jornada reivindicativa en favor del català a les aules. La iniciativa, sorgida de l'IES Pau Casesnoves d'Inca, ha estat la resposta que ha volgut donar la comunitat educativa a l'amenaça del president del Partit Popular de les Illes de derogar el decret de mínims de català a l'educació si guanya les properes eleccions.

L'octubre passat, Jose Ramón Bauzá, president del PP de les Illes, causà una tempesta tant política com social al anunciar que si arribava al govern les properes eleccions derogaria la Llei de normalització lingüística, qüestionant a més que la llengua pròpia de Mallorca fos el català amb un enigmàtic "jo xerr mallorquí". La perplexitat fou tal que el mateix dia rectificà les seves declaracions dient que el que derogaria seria el decret de mínims i no la Llei de normalització. Aquest decret garanteix que almenys un 50% de les classes que s'imparteixen als centres de secundària de Mallorca siguin en català. Les crítiques per aquest anunci li arribaren de totes bandes (fins i tot des de dins del seu partit) i a partir d'aquell moment es va començar a coure una gran jornada en favor de la llengua que es dué a terme

aquesta passada setmana a molts dels instituts mallorquins.

Més de 50 centres, de tota l'illa, se sumaren a la iniciativa de l'IES Pau Casesnoves, que redactà un manifest en el qual criticava les declaracions del líder popular per "negar la unitat de la llengua catalana amb arguments tan peregrins com el que aquí diem 'tassó' i no 'got'" (cal recordar que a Menorca es diu got també). L'escrit, a més de criticar la "gran ignorància que posen en relleu aquestes manifestacions" també criticava que el PP ataqués directament la rea-

l'actiu va sorgir de l'IES Pau Casesnoves litat lingüística de la llengua catalana per treure un profit electoral. Durant tot el passat dijous 10 de febrer dugueren a terme diferents activitats didàctiques centrades en la llengua i en la unitat del català. En un principi estava previst fer una concentració a fora del centre, però les pressions de la Conselleria d'Educació van fer que es reconvertis en un acte al pati del mateix. En aquest, entre d'altres coses, s'exposà un mapa dels Països Catalans amb les diferents variants dialectals del territori i es cantà "Jo som català", de Biel Majo-

ral i "Mallorquins i catalans", de Tomeu Penya. L'acte va concloure amb el cant de "La balanguera".

Campanya espanyolista contra la mobilització

La reacció dels sectors més espanyolistes de l'illa no es feu esperar i l'endemà mateix dels actes el Círculo Balear, associació de l'extrema dreta illenca, presentà una denúncia als jutjats contra els promotors dels diferents actes que considera "il·legals i que serveixen per adoctrinar en el catalanisme". També l'Institut de Política Familiar posà una denúncia, en aquest cas contra l'IES Marratxí, per criticar el president del PP en l'acte que s'hi realitzà. Cal dir també, que una periodista del diari *El Mundo*, hagué de ser expulsada de l'institut de Lluçmajor, després que es entrés al centre i fotografiés de manera il·legal als menors quant s'estava duent a terme l'acte. La periodista es resistí a abandonar el centre i va haver de ser expulsada per la Guàrdia Civil.

La campanya espanyolista però no ha impedit que més escoles i instituts s'hagin seguit sumant al manifest i des del sindicat majoritari de l'ensenyament l'STEI-i, s'afirmà que aquesta jornada només ha suposat l'inici d'una gran campanya en defensa del català a les aules.

Polèmica per la imposició del castellà a l'IES Porreres

Aquests darrers dies han estat molt moguts en els centres d'ensenyament mallorquins, després de la mobilització del 10 de febrer en favor del català a diferents instituts illencs, es destapà que la direcció de l'IES Porreres, centre situat al Pla de Mallorca i amb un 95% d'alumnes catalanoparlants, estava impulsant el castellà dins les aules contradient el projecte lingüístic del centre que aposta per la immersió. Aquesta situació a provocat les queixes tant d'alumnes, com de pares i professors del centre, que denuncien que la direcció està apostant pel bilingüisme. El conflicte es tal, que la direcció ni tan sols aconseguí aprovar la Programació General Anual, que només tingué el suport dels membres de la direcció i els vots en contra de la gran majoria de professorat. Això també ha provocat la dimissió en bloc de les tres professores de català com a membres de la comissió de normalització lingüística, pel desacord amb la política lingüística de l'institut. La setmana passada apareguren pintades a la façana del centre demanant la dimissió del director Bartomeu Vidal i reclamant l'ensenyament en català.

La Lliga Regionalista Balear obre les incògnites sobre l'estratègia traçada per Jaume Font

L'exlíder del PP de Mallorca dimiteix, funda un nou partit i es prepara per una futura negociació en posició de força

XAVIER GISPERT ZEGRÍ PALMA

Finalment, la sortida de Jaume Font de les files del PP balear s'ha consumat complint totes les expectatives. L'exportaveu de la formació espanyola al Consell de Mallorca ha decidit dimidir de tots els seus càrrecs, fundar la Lliga Regionalista Balear i traçar una estratègia electoral amb la vista posada en la conformació d'un nou espai per la dreta mallorquina.

De moment, Jaume Font ha descartat pactar de cara a les properes eleccions amb l'altra partit regionalista de l'illa, Unió Mallorquina (UM). A més, Font ha anunciat la més que possible presentació de llistes a nivell municipal o, fins i tot, al Consell de Mallorca.

La negativa de Jaume Font a casar-se amb UM en aquests moments s'ha produït després d'un període d'acostaments i negociacions, però la decisió del polític de sa Pobla pot respondre a diferents coordenades. Possiblement,

Font no ha pogut negociar el seu paper a l'alça amb la cúpula d'UM, ja que per ara ha marxat del PP balear en solitari.

Tot i així, també és cert que el president d'Unió Mallorquina, Josep Melià, ha expressat públicament i en diverses ocasions la predisposició del seu partit a parlar amb Jaume Font. Mentrestant, aquest ha utilitzat la dependència del PP vers Madrid com a carta ideològica per la seva dimissió i per començar a configurar un discurs clarament més regionalista i proper a UM.

Per això, també s'especula amb la possibilitat que la negativa de Font a tancar un pacte amb UM respongui en realitat a una estratègia de més llarg termini. D'una banda, perquè en aquests moments UM encara projecta una imatge vinculada a la corrupció i el clientelisme, i la cúpula actual, amb Josep Melià al capdavant, està en procés de configurar el nou perfil del partit.

A més, aquesta estratègia a llarg termini també permetria a Font fer

Jaume Font ha encetat un nou projecte electoral

créixer el seu projecte personal, la Lliga Regionalista, a través de possibles sectors descontents del PP i UM o d'altres potencials de la dreta mallorquina. D'aquesta manera, en el futur, a través pactes postelectorals o ja de cara als propers comicis, Jaume Font i el seu nou partit podrien tornar a negociar amb UM, ara sí, a l'alça i en una

possible posició de força molt més consolidada.

L'únic que està clar, doncs, és que la dimissió de Jaume Font i, sobretot, la decisió de crear la Lliga Regionalista Balear, obren la porta a una possible reestructuració de la dreta política mallorquina, propiciada per la deriva espanyolista del PP. De fet, no fa gaires mesos

que un altre càrrec històric del PP, Miquel Munar, va abandonar la formació per integrar-se a les files d'UM.

Durant aquestes setmanes Mallorca resta molt atenta a tots aquests afers interns de la dreta, fins al punt que la resta de partits polítics de les institucions també han saltat a la palestra per felicitar Font. No només a UM, sinó també a partits com el PSIB-PSOE o el PSM estan interessats en la desfeta de la unitat que fins ara havien mantingut el sector espanyolista i el regionalista dins el PP balear.

De moment, però, el PP es segueix postulant com el principal vencedor de les eleccions d'aquest 2011. Per això, les mirades estan posades en si polític com Font i Munar són seguits per altres cares visibles del partit abans de les eleccions de maig. Uns comicis que visualitzaran si tots aquests moviments són capaços o no de ferir el projecte de Mariano Rajoy a Mallorca i a les Balears.

Reviva el debat sobre les nuclears

Activistes de Greenpeace assalten la Central de Cofrents

ANDRÉS GONZÁLEZ VALÈNCIA

A primera hora del matí del propassat 15 de febrer, una vintena d'activistes del grup ecologista Greenpeace van entrar a la Central Nuclear de Cofrents per reclamar al govern que no renovara el permís d'exploració de la instal·lació. Amb els primers raigs de sol i sota la pluja, un grup de 6 escaladors van pujar a la torre de refrigeració, de 125 metres d'alçada, van escriure amb pintura el missatge "Perill Nuclear" i van desplegar les característiques pancartes grogues de l'organització, amb el lema "Cofrents: tancament ja".

Amb aquesta acció els activistes posaven en evidència la seguretat del recinte. La central va declarar l'alerta d'emergència en pocs minuts el Consell de Seguretat Nuclear (CSN) va activar el seu pla de resposta a emergències. Acte seguit diverses patrulles de la Guàrdia Civil i de la Policia Nacional van arribar a la central nuclear i van identificar els ecologistes que donaven suport a l'acció als peus de la torre.

Finalment dos guàrdies civils de muntanya experts en escalada van pujar a la torre per valorar la situació i fer baixar els activistes, que ja havien acabat de pintar la frase reivindicativa i es disposaven a baixar. Cap a les 16 hores, el grup d'escaladors aconseguia arribar a terra i els seus components foren immediatament detinguts i traslladats a comissaria.

Els detinguts van passar tota la nit als calabossos de la guàrdia civil i al dia següent passaren a disposició judicial. Al llarg del matí, a l'interior del Palau de Justícia de Requena, van declarar davant la jutgessa els vigilants del recinte i els membres de Greenpeace. De vesprada, els detinguts, d'entre els quals es troba el fotògraf independent Pedro Armestre, foren poc a poc posats en llibertat amb càrrecs de desobediència, resistència a l'autoritat, lesions, danys i desordres públics, i resten a l'espera del judici oral. Per la seua banda, l'organització ecologista destaca que l'actitud dels activistes no fou violenta en cap moment, tal i com demostren les declaracions dels agents de seguretat.

Segons el responsable de la campanya de Nuclear de Greenpeace, Carlos Bravo, "les centrals nuclears són instal·lacions d'alt risc, no solament per basar-se en una tecnologia perillosa, sinó també per ser, com reconeixen obertament les agències d'intel·ligència de tot el món, objectiu potencial d'atacs terroristes". En les seues declaracions Bravo va justificar l'acció per demanar al govern, a la patronal i als sindicats que "recolzen decididament les energies renovables, encara que solament siga per l'enorme potencial de creació d'ocupació que tenen, i s'obliden de l'energia nuclear que, a més de ser bruta i perillosa, genera molt pocs llocs de treball comparativament".

La Fiscalia de Medi Ambient porta a la central nuclear d'Ascó als jutjats

PEP GINER AMPOSTA

La denúncia va dirigida contra l'exdirector de la planta, Rafel Gasca; l'excap del servei de protecció radiològica, Francesc González; el cap de l'exploració de la central J.S.; i l'inspector resident titular, A.G., aquest a més membre del Consell de Seguretat Nuclear (CSN). Serà la jutgessa de Gandesa qui decidirà si admet o no a tràmit la denúncia de la fiscalia de Tarragona, que exposa quatre presumptes delictes arran de la fuga radioactiva ocorreguda a Ascó el 2007.

Els fets

La nit del 26 de novembre de 2007, segons la investigació de la fiscalia, quan finalitzava la recàrrega, va haver-hi un vessament d'aigua radioactiva. Com no es va activar la ventilació d'emergència, no hi havia els filtres corresponents que haurien evitat l'emissió de partícules radioactives a l'exterior, i aquestes van eixir pel fumeral. L'equip directiu, va alterar els cen-

sors de radiació per evitar que s'encengués l'alarma i aquesta temeritat, segons, la fiscalia, van impossibilitar l'entrada en funcionament de la ventilació d'emergència. A més, ja coneguda la fuga no es va comunicar el fet al CNS ni tampoc es van cancel·lar les visites d'estudiants.

La denúncia

Cal recordar que els fets es conegueren un any després (2008) per la denúncia feta per Greenpeace. Arran de la descoberta el Ministeri d'Indústria imposà una multa de 15,4 milions d'euros a l'empresa explotadora (Endesa Generación SA), que encara que es tracta de la sanció més alta de la història nuclear catalana i estatal, no supera els beneficis que la central optè en un sol dia de funcionament. Ara, l'informe de la fiscalia afirma que no hi hagué errada tècnica i acusa l'equip directiu d'Ascó de "negligències, imprudències i omissions" al

permetre que es propagaren a l'exterior partícules radioactives sense cap control i que, durant quatre mesos van poder ésser transportades per l'acció del vent i la pluja. En resum, la fiscalia denuncia la "presumpta comissió de delictes contra la seguretat col·lectiva per exposició a radiacions ionitzants a persones per imprudència greu, contra el medi ambient, contra els drets dels treballadors i falsedat de documents".

Precedents

Ens trobem davant del segon cas de la història, onze anys després que els responsables de Vandellòs I foren encausats per l'incendi que quasi provoca una catàstrofe el 1989, en el que fou l'accident nuclear més greu que mai s'ha donat a l'estat espanyol. En aquell cas el lobby nuclear obtingué una sentència absolutòria i guanyà la partida a l'acusació popular representada per l'advocat mediambientalista Marc Viader.

racó
de la corbella
obert de dilluns a dissabte
desdejunis, esmorzars i sopars...
al barri de Velluters, València
692083338

Des de viles i ciutats
amb la comunicació
popular!
Vila de
Capellades
Candidatura d'Unitat Popular
www.viladecapellades.cat

SALVIEM EL ROSENER
EL NOSTR PATRIMONI NACIONAL
Gerard
ABSOLUCIÓ

café bar
entrepans, tapes i sopars
carevolta.org
santa teresa, 10 valència
96 392 20 88

Terra d'escudella
www.tdk.cat
ja pots fer
el teu vot anticipat!
10A Barcelona Decideix
10 ABRIL 2011 CONSULTA SOBRE LA INDEPENDÈNCIA
C/ Premià, 20 baixos. Sants (Bcn)
tel. 93 422 16 13

L'ACCENT

"Els perjudicis de viure en una societat desenvolupada s'han de repartir i no concentrar-los en zones poc poblades i sobreexplotades"

ENTREVISTA

José Cerdà, membre de la Plataforma Contra el Cementiri Nuclear de Zarra

José Cerdà és veí d'Aiora, a la comarca valenciana de la Vall de Cofrents. Forma part de la Plataforma Contra el Cementiri Nuclear de Zarra, que s'oposa a la instal·lació de l'ATC i que reclama també el tancament de la central nuclear de Cofrents.

A. GINÉS I SÀNCHEZ VALÈNCIA

La polèmica sobre l'energia nuclear ha tornat a ocupar portades amb la prolongació de la vida de les centrals. Com heu rebut aquesta notícia a la comarca?

Amb molta preocupació, ja que això implica més tones de residus radioactius d'alta activitat i el consegüent risc. Som molts els que creiem en un altre futur molt més sostenible basat en els nostres recursos endògens, com ara l'apicultura, l'agricultura ecològica i un turisme de qualitat; però tot això haurà d'esperar, ja que amb la central nuclear difícilment es puga assolir.

L'acció de Greenpeace a Cofrents ha tingut un gran ressò mediàtic, però des dels mitjans i les elèctriques han aconseguit criminalitzar-la. Ha fallat alguna cosa?

El que ha fallat, sens dubte, és la seguretat de la central de la nuclear. Els mitjans de comunicació valencians, sobretot el periòdic Levante, són els que han fet i contribuït a criminalitzar l'acció pací-

fica; sens dubte, per no perdre un dels seus patrocinadors principals: Iberdrola.

Tanmateix, en els mitjans nacionals no s'ha vist eixa intencionalitat en transmetre la idea "d'acció violenta", i, en canvi, sí que han sabut valorar l'acció de Greenpeace. Els pobles de la Vall d'Aiora li estem molt agraïts a Greenpeace.

Penses que és possible fer un debat social sobre l'energia nuclear sense estar condicionats pels interessos de les elèctriques?

És molt difícil, perquè els mitjans estan més pendents dels patrocinadors que no del debat. Mai no voldran publicar coses que perjudiquen aquestes grans companyies elèctriques. La banca és ama de gran part d'aquestes companyies i dels mitjans de comunicació des d'on es difonen idees partidàries a l'energia nuclear. De fet, fa temps que sentim als mitjans que aquesta és una energia "neta i sostenible", i de tant repetir la barbaritat aconseguiran que ens ho creiem!

Dóna la sensació que han aprofitat la crisi, també, per neutralitzar el discurs contra les nuclears...

Efectivament, aquest és el millor moment per aconseguir l'accepta-

ció social de, per exemple, un cementiri nuclear; asseguren que un ATC pot treure una comarca de la crisi o que amb l'energia nuclear tindrem electricitat més barata. Però és una mentida, perquè si fóra així posarien els ATC en ciutat com Madrid o Barcelona, on hi ha més atur que a la Vall d'Aiora.

I en una comarca com la vostra, com es viu el debat?

Exceptuant les persones que tenen interessos econòmics en la central nuclear, la resta de la comarca hi està completament en contra. Ací hem pagat de sobres la nostra aportació al desenvolupament de la societat en què vivim: mantenim una central nuclear, tenim les muntanyes i el paisatge ple de camps eòlics i, "ja n'hi ha prou"! Els perjudicis de viure en una societat desenvolupada s'han de repartir i no concentrar-los en zones poc poblades i sobreexplotades.

Com va néixer la vostra Plataforma?

L'Ajuntament de Zarra va presentar la candidatura a allotjar el cementiri nuclear un dijous i a l'endemà, el divendres, ja estàvem celebrant la primera assemblea multitudinària de rebuig a un despropòsit d'aquestes magnituds per al nostre futur. Vam contactar amb

tots els pobles de la rodalia, tant de València com d'Albacete; i ens organitzarem pràcticament en eixa setmana.

Heu patit persecució i repressió policial. Ens podeu explicar els casos? Teniu alguna causa judicial pendent?

Portem més d'un any de mobilitzacions pacífiques, on participen tota la ciutadania, des de xiquets fins a jubilats. Quan el Ministeri digué que Zarra era la candidatura òptima, vam tallar l'autovia a Madrid, la Nacional 330, els accessos a la nuclear de Cofrents, ens manifestarem al Ministeri d'Indústria, tallarem la Castellana, ens manifestarem a València i a la Moncloa... i tot en una setmana!

Com a resposta, als pocs dies de la mobilització, la Guàrdia Civil va detenir 17 persones, casa per casa. Haguèrem de declarar davant del jutge de Requena i eixirem en llibertat fins la celebració del judici. Els fets han estat arxivats pel jutge al final de gener "en no trobar cap indici de delictes". Fou, doncs, una mesura de repressió i d'intent de criminalització per silenciar tota una comarca, però no ho aconseguiren.

No puc deixar de contar el cas de l'alcalde d'Aiora, que és mestre d'escola: la Guàrdia Civil el detin-

gué mentre treballava i se l'emportaren de l'escola davant dels alumnes. Això ens mal, perquè l'alcalde ens representa a tots i defèn el que tots els grups polítics del poble han aprovat per unanimitat.

Fa un temps que no se sent a parlar tant del cementiri nuclear. Perquè?

Als nostres pobles no hem deixat de parlar-hi! NI tampoc hem deixat de treballar un sol dia en contra del cementiri nuclear. Però és cert que als mitjans ja no es publiquen totes les coses que estan succeint, com ara que l'eurodiputat Willy Meyer, en col·laboració amb la Plataforma, ha traslladat a la UE la nostra denúncia i ara el Govern espanyol hi està obligat a donar explicacions. El silenci potser es deu a la proximitat de les eleccions municipals, ja que no voldran desgastar cap dels dos grans partits polítics.

Esteu preparant noves mobilitzacions?

Mai no ens hem aturat! La propera acció serà el proper diumenge 27, amb unes Marxes informatives al paratge on volen instal·lar l'ATC a les quals hem convidat polítics i mitjans de comunicació perquè puguen conèixer-hi la riquesa natural. També tenim prevista una manifestació davant del Ministeri d'Indústria i una taula rodona juntament amb Greenpeace.

Teniu relació amb plataformes d'altres municipis que s'oposen al cementiri?

Sí, des del principi. Ens hem manifestat conjuntament totes les plataformes davant del Ministeri i són molts els document, denúncies i treballs comuns. Ara hem sol·licitat una reunió de totes les plataformes amb els sindicats, per aconseguir el seu rebuig a negociar amb el Govern qualsevol tema relacionat amb els ATC, independentment d'on s'acabe instal·lant.

La instauració del franquisme al País Valencià

La instauració del franquisme al País Valencià fou un procés de violència, repressió i imposició. Però no tota la població valenciana ho visqué de la mateixa manera: la classe benestant, que havia perdut poder durant la II República espanyola i, sobretot, durant la Guerra Civil, pogué recuperar tot allò que li havia pertangut...

Ja pots trobar aquest treball al Racó de la Corbella, la Sirga i altres llibreries dels Països Catalans www.puv.es

Dossier:

Va de jota!

I les seccions habituals de Cultura popular, Sonadors i tocadors, A fons, Amb altra veu, Resenyes, Associacions, Oficis i artesans...

Ara pots disposar de TOTA la Caramella al web: www.revistacaramella.cat

Caramella | Major, 51, baixos | 08513 Prats de Lluçanès (Lluçanès) | Tel. 93 850 82 81 redaccio@revistacaramella.cat | www.revistacaramella.cat

caramella, la revista de música i cultura popular dels Països Catalans

Una iniciativa de:

TRAMUS
Associació Cultural
Tradició i Música

El torn d'Algèria?

RAMON USALL LLEIDA

Un crit ressona més fort que mai als carrers sempre bulliciosos de les principals ciutats àrabs: "Chaâb yourid esqat ennidham". "El poble vol que caigui el règim" criden els manifestants des de Tunis fins a Manama. I la seva voluntat ja s'ha fet efectiva a Tunísia i a Egipte, generant un efecte dominó que fa que, avui en dia, no es pugui garantir l'estabilitat de pràcticament cap govern del món àrab.

Quan al gener esclatà la revolució del gessamí tunisiana, el carrer algerià també s'alçà contra la pujada de preus que afectava productes bàsics i de primera necessitat. Orà i Alger foren ocupades durant tres dies per joves descontents que s'enfrontaren a la policia en una revolta que recordava, i molt, la coneguda com a revolta del cuscús que tingué lloc el 1986 i que significà el preludi d'uns anys enormement convulsos per a la història recent algeriana.

Octubre 88

La crisi desencadenada per la situació econòmica, força crítica malgrat les riqueses naturals del país, i per l'immobilisme polític del Front d'Alliberament Nacional (FLN), el partit únic des de la proclamació de la independència el 1962, esclatà en forma de gran revolta el 5 d'octubre de 1988. Els joves hittistes, literalment "els qui aguanten els murs", com ho farien també el gener de 2011, abandonaren les seves jornades ocioses a l'atur recolzats contra els murs per passar a esdevenir protagonistes d'una revolta que atacà els principals símbols del poder.

En la rebel·lió de 1988 hi confluïren dos sectors políticament oposats. D'una banda el Partit de l'Avant-Guarda Socialista, el PAGES, un partit comunista tàcticament autoritzat que pretenia exercir de lobby polític per dur el FLN cap a posicions marxistes. De l'altra, un incipient islamisme polític que també havia estat tolerat pel règim precisament per contraposar la influència del PAGES. Aquests dos corrents confluïren als carrers juntament amb els joves hittistes i donaren una dimensió política a una revolta que acabà amb el sistema vigent fins aleshores i instaurà a Algèria el pluripartidisme.

L'hora del FIS

La revolta de 1988 deixà pas a la creació del Front Islàmic de Salvació (FIS) que guanyà àmpliament les eleccions municipals de 1990 i que es disposava a repetir el seu èxit a les eleccions legislatives de 1991-1992. De fet, el 26 de desembre els islamistes guanyaren àmpliament la primera volta i es preparaven a fer el mateix amb la segona quan, l'11 de gener de 1992, l'exèrcit va interrompre el procés electoral i va instaurar un president i un govern al servei dels poders tradicionals del país.

Aquest cop d'estat va donar inici a una veritable guerra civil entre islamistes i

Algèria, juntament amb Líbia, és l'escenari de les principals revoltes

poder amb la població civil presa entre dos focs. El balanç del conflicte arriba a les cent cinquanta mil víctimes, una circumstància que explica, en bona part, els temors de la població actual a que les revoltes temporànies siguin el preludi a una nova fase d'inestabilitat a tots els nivells.

Bouteflika i la concòrdia civil

El 1999, amb l'accés d'Abdelaziz Bouteflika, un vell representant del poder tradicional del FLN que en els darrers anys s'havia mantingut allunyant dels principals cercles del poder, s'obrí un procés de concòrdia civil impulsat pel règim que pretenia passar pàgina als anys de sang sense depurar però responsabilitats al si de les estructures de l'estat i que culminà, el 2005, amb un referèndum que, a parer de Bouteflika tancava la guerra civil sense poder, però, respondre a la pregunta de "qui havia matat a qui?".

Les primaveres amazigues

A les revoltes de 1986 i 1988, cal afegir-hi dues rebel·lions específicament berbers que tingueren lloc a la Cabília el 1980 i el 2001. La Primavera Berber (1980) i la Primavera Negra (2001) certificaren l'existència d'una oposició específicament amaziga que reclamava el reconeixement de l'aportació berber a la construcció d'Algèria. La reivindicació berber, però, transcendia l'àmbit estrictament cultural per convertir-se en un important vector d'oposició al règim, en primer lloc del FLN i, posteriorment, del president Bouteflika.

És possible un canvi?

La complexitat interna d'Algèria, amb un passat recent extremadament violent, explica els recels i les pors que manifesta bona part de la societat algeriana davant d'un escenari de revolta que recorda massa el 1988. La por no ve tant perquè l'Octubre del 88 representés un cert caos sinó perquè fou l'inici d'uns conflictes que s'allargaren més d'una dècada i que provocaren una guerra civil amb un cost humà elevadíssim.

El fet que Ali Belhadj, dirigent del FIS, estigues present tant a la revolta a Bab el Oued, el gener de 2011, com a la marxa reprimida del 12 de febrer a la Plaça 1 de Maig d'Alger (on fou, per cert, escridassat per bona part dels presents, vinculats al moviment laic i democràtic) genera no poques pors entre sectors importants de la població.

Malgrat tot, Algèria té condicions objectives que justificarien una revolta a l'estil de la dels seus veïns àrabs. Tot i les riqueses naturals del país, té un elevat índex d'atur juvenil, un problema estructural amb l'habitatge i un règim de desigualtat que consolida una important fractura entre les elits econòmiques i el gruix del poble. Tot amant amb un règim autoritari que manté des de fa gairebé dues dècades un estat d'emergència que evita les manifestacions d'oposició. Les condicions objectives hi són, certament, però els algerians i les algerianes han de vèncer la por que el passat recent fa planar sobre una revolta popular que té massa semblances amb les seves predecessores.

Els actors de l'oposició al règim

L'oposició al règim de Bouteflika no és, ni molt menys, homogènia. Si bé les manifestacions recents han estat convocades per la Coordinadora Nacional pel Canvi i la Democràcia, són molts els actors que conviuen a les trinxeres de l'oposició al règim. Vegem-ne tot seguit una petita guia.

Coord. Nacional pel Canvi i la Democràcia (CNCD):

Agrupació d'associacions de la societat civil algeriana responsable de la convocatòria de les manifestacions de febrer de 2011 en solidaritat amb Tunísia i Egipte i reclamant la fi de l'estat d'emergència i del règim de Bouteflika. Aplega, entre d'altres, la Lliga Algeriana dels Drets Humans, l'associació SOS Desapareguts, diversos partits opositors, i múltiples sindicats estudiantils, dels quals molts procedeixen de la Cabília.

Front de Forces Socialistes (FFS):

El tercer "front", a més del FLN i el FIS, que liderat per Hocine Ait Ahmed, un dels històrics de la independència algeriana, ha representat tradicionalment el moviment laic i socialista, especialment a la Cabília. Tot i les discrepàncies del FFS amb els líders de la Primavera Negra de 2001, el FFS ha boicotejat les darreres eleccions seguint les directrius de l'oposició berberista.

Reagrupament per a la Cultura i la Democràcia (RCD):

Partit laic liderat per Said Saadi sorgit a partir del Moviment Cultural Berber, un dels protagonistes de la primavera de 1980. Malgrat presentar-se com un partit d'abast nacional favorable a la democràcia, té implantació essencialment a la Cabília.

Partit dels Treballadors (PT):

Partit obrer d'orientació trotskista, molt popular gràcies a la figura de Louisa Hanoune, la primera dona candidata a les eleccions presidencials algerianes. Té actualment 26 diputats a l'Assemblea Popular Nacional, tot i que el fet de no boicotejar les eleccions de 2007 li valgué no poques crítiques de certs sectors opositors.

Moviment Democràtic i Social (MDS):

Hereu del Partit de l'Avant-Guarda Socialista (PAGES), reconvertit primer en Ettahadi i després en MDS. Va recolzar inicialment la interrupció del procés electoral, el 1992, per la seva oposició a l'islamisme. Actualment manté una política d'orientació social-liberal inspirada per la doctrina del nou laborisme de Tony Blair.

Partit Algerià per la Democràcia i el Socialisme (PADS):

Escissió comunista del MDS que es manté fidel als principis del marxisme-leninisme. Amb escassa implantació, es reivindica com el partit comunista algerià, hereu del PAGES. Front Islàmic de Salvació (FIS): El FIS està formalment dissolt però els seus antics dirigents, principalment Ali Belhadj, mantenen una certa activitat opositora i intenten afegir-se a les revoltes populars malgrat ser-hi, en alguns casos, rebutjats.

Moviments socials:

Al marge de les organitzacions polítiques opositores, el veritable motor de les mobilitzacions rau en moviments socials estructurats al marge dels partits clàssics, molts dels quals s'han integrat a la CNCD. En són exemple el moviment juvenil i estudiantil que, a l'igual que a Tunísia i a Egipte, ha agafat la causa de la democràcia per bandera amb internet i les seves xarxes socials com a nous instruments de lluita.

L'ACCENT

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Ser subscriptor de L'ACCENT et permet rebre a casa cada quinze dies la publicació i col·laborar amb el projecte d'informació popular i compromes amb la realitat dels Països Catalans

NOM i COGNOMS

ADREÇA

CODI POSTAL i POBLACIÓ

TELF. & ADREÇA ELECTR.

TIPUS DE SUBSCRIPCIÓ

(Individual)

TRIMESTRAL (15 E.) SEMESTRAL (30 E.) ANUAL (60 E.)

Envieu aquesta butlleta per correu a: L'ACCENT, C. Maldonado, 46 baixos, 46001 València // L'ACCENT, Tordera 34 baixos, 08012 Barcelona // truqueu al 646 981 697 o bé envieu un correu electrònic a l'accent.cat@gmail.com

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

NOM DEL TITULAR
POBLACIÓ

ENTITAT

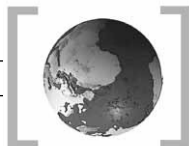
OFICINA

CONTROL

NÚMERO DE COMPTES

Us prego que fins a nova ordre carregueu al compte corrent o llibreta indicada el rebut que us presentarà L'Accent en concepte de subscripció.

SIGNATURA

Bahrain: entre la protesta popular i l'enderrocament de la monarquia

MANEL LÓPEZ ESTEVE LLEIDA

Fins fa poques setmanes el regne de Bahrain, amb poc menys d'un milió d'habitants, no passava de ser un mes dels petroestats del golf pèrsic que, en aquest cas, disposava d'un gran premi de Fórmula 1. D'ençà el 14 de febrer, Bahrain i la seua capital Manama han esdevingut un nou focus de l'amplia onada de revoltes populars que viu el món àrab. En el cas de Bahrain la seua importància en relació a la República Islàmica de l'Iran li atorga una especial rellevància geoeconòmica.

Tot i que actualment l'arxipèlag de Bahrain ocupa un segon lloc entre els estats del golf Pèrsic, sobretot respecte a Qatar i Kuwait, tradicionalment les illes de Bahrain han ocupat un lloc central, tant pel que fa a les exportacions petrolíferes com a l'equilibri geopolític de la regió entre l'Aràbia Saudita i l'Iran. Bahrain fou la primera regió del golf Pèrsic en iniciar les exportacions petrolíferes el 1934. Aquest fet va tenir uns efectes socioeconòmics immediats i ben visibles, la formació d'una classe treballadora industrial amb un elevat grau de combativitat i un important desenvolupament de les institucions de l'Estat. D'aquesta manera, fins a la independència de Bahrain de la Gran Bretanya el 1971 la història social i política de l'arxipèlag estigué marcada per importants vagues del sector petrolífer, per nombroses manifestacions populars i per l'aparició d'un moviment socialista de caràcter antiimperialista a meitats dels anys seixanta, el Front d'Alliberament dels pobles d'Oman i del golf Pèrsic del que posteriorment en sortiria el Front Popular d'Alliberament de Bahrain.

Per una altra part, Bahrain ha estat regularment un element de tensió a la regió entre l'Aràbia Saudita i l'Iran. Per aquesta qüestió Bahrain s'ha anat consolidant des dels darrers anys de la dècada dels setanta com un dels més fidels aliats dels Estats Units al Golf. Ja el 1971 la independència de Bahrain suscità un problema de fons a la regió per la demanda de l'Iran de fer efectius els seus suposats drets sobre l'arxipèlag. La qüestió fou resolta a través d'un referèndum apadrinat per Nacions Unides que acabà amb la independència de Bahrain, amb la neutralització del conflicte entre l'Iran i Aràbia i també amb el pla dels britànics d'articular una federació d'Emirats Àrabs Units a la regió amb la participació de la totalitat dels xeics.

La declaració d'independència de Bahrain significà el reforçament de la família reial Al Jalifa, assumint un dels seus membres el títol d'emir, i la convocatòria d'eleccions per escollir una Assemblea nacional que tingua una vida efímera, poc més d'un any, per la decisió de la família reial de clausurar-la. A partir d'aquest moment, Bahrain s'anà configurant com una monarquia tirànica, corrup-

Les protestes a Bahrain amenacen la influència dels Estats Units d'Amèrica a la zona

ta i brutalment repressiva. Els qui més patiren inicialment la repressió de la família Al Jalifa van ser les militants de les diverses organitzacions de l'oposició d'esquerres, comunistes, panarabistes i baazistes, fins que aquesta anà perdent terreny, al llarg dels anys vuitanta, davant els moviments islamistes, en alguns casos amb el suport de la mateixa monarquia. El poder de la família reial és veié clarament reforçat pel desplegament militar dels Estats Units a la regió: en primer lloc, Bahrain es convertí en la seu permanent de la quinta flota nord-americana encarregada de les operacions al golf Pèrsic,

“Caldrà veure si la revolta a Bahrain acabarà adquirint un caràcter revolucionari”

golf d'Oman, mar d'Aràbia, oceà Índic i el mar Roig, en segon lloc, una de les principals bases de l'aviació nord-americana a la regió s'instal·là a la zona desèrtica del sud del país i, per últim, el març del 2002 Bahrain passà a ser aliat prioritari no membre de la OTAN (*Major non-Nato Ally*).

Cal tenir present, a més, que la família reial Al Jalifa, estretament vinculada a la península aràbiga, forma part de la comunitat sunnita en una societat en la qual entre el 60 i

el 70% de la població s'identifica com a xiïta. Tot i que no podem reduir l'actual situació de revolta i protesta popular a un conflicte d'interessos entre grups confessionals, ja que les diverses forces polítiques de caràcter molt divers es nodreixen tant de sunnites com xiïtes, sí que la clara identificació entre el poder reial i els càrrecs més elevats del govern i l'administració amb la comunitat sunnita ha afavorit l'àmplia mobilització dels xiïtes en les protestes populars.

De la Intifada a la plaça de la Perla

El 1994 destacats membres de les forces opositores van fer pública "La petició popular general" que demanava el reconeixement de la participació popular en les decisions de l'Estat i la instauració d'un parlament representatiu. Tot i que la petició en cap cas qüestionava la legitimitat de la monarquia, davant la falta de resposta per part del govern la població inicià una massiva mobilització, esperonada per la continuada discriminació que patia la majoria xiïta, que acabà amb disturbis arreu del país. La Intifada Bahrainí fou durament reprimida i les presons s'ompliren de dissidents polítics. El 1999 l'hereu al tro Hamad al Jalifa fou nomenat *emir* en morir el seu pare i va prometre l'aplicació de tot un seguit de mesures que portarien a Bahrain cap a un procés de reformes democràtiques. En bona mesura, en l'incompliment d'aquestes mesures de reforma, en l'absència de llibertats democràtiques i en una creixent distribució desigual de la riquesa en un país amb una renda per càpita gens menyspreable és troba l'origen de l'actual revolta. La

farsa constitucional de l'any 2002, la il·legalitat dels partits polítics, que es veuen obligats formalment a funcionar com a associacions, l'alt índex de corrupció i atur i l'endèmica discriminació de la població xiïta expliquen el perquè de les actuals demandes d'aquells homes i dones concentrats a la plaça de la Perla, emulant la gesta de la plaça Tahrir del Caire.

Juntament amb l'aplicació de tot un seguit de mesures immediates: l'alliberament dels presos polítics, la llibertat d'expressió i associació, la dissolució del parlament o la detenció i judici de les forces de l'estat que han reprimat els manifestants, alguns dels concentrats ja comencen a demanar amb força l'enderrocament de la família Al Jalifa i de l'actual monarca, format en la millor tradició colonial a les escoles militars i universitats nord-americanes i britàniques. Tot i que les demandes populars han aconseguit fer un salt qualitatiu i qüestionar obertament els fonaments de la monarquia, caldrà veure si la revolta a Bahrain acabarà adquirint un caràcter revolucionari o bé no anirà gaire més enllà d'aconseguir tot un seguit de reformes parcials. Que es produeixi o no un canvi de fons dependrà d'una multiplicitat de factors, alguns del tot exògens a la mateixa societat de Bahrain. L'actuació de l'oposició organitzada no serà un factor menor ja que, a diferència del succeït a Tunísia o al mateix Egipte, a Bahrain sí que sembla que en la revolta popular hi ha jugat un paper rellevant les principals organitzacions polítiques opositores a Hamad Al Jalifa.

En l'actualitat aquesta oposició es caracteritza per un clar predomini d'aquelles forces de caràcter confes-

sional, davant la tradicional oposició d'esquerres dels anys setanta i vuitanta. L'Associació Nacional Islàmica Al Wifaq ha estat, en certa mesura, qui ha capitalitzat la mobilització de la plaça de la Perla. És tracta d'una força política islamista xiïta que en les darreres eleccions parlamentàries, el novembre de 2010, aconseguí la majoria de diputats al parlament i que sembla que manté certes connexions i suport per part del govern de l'Iran. Entre les forces de caràcter islamista té certa rellevància, especialment en la comunitat sunnita, la Tribuna Nacional Islàmica Al Membar, vinculada ideològicament als germans musulmans i molt estretament lligada al partit Al Islah de Kuwait. Tot i que aquesta força sunnita formalment es troba entre les forces opositores, existeixen certes connexions amb la família reial que en desacrediten el seu caràcter essent més aviat un aliat encobert del monarca.

Pel que fa a l'oposició d'esquerres i laica a la monarquia, la principal força política és l'Acció Nacional Democràtica Wa'ad que agrupa tots els moviments provinents de l'antic Front Popular (nacionalistes àrabs, maoistes, leninistes, etc.) i que ha aconseguit mantenir una petita però constant representació parlamentària i un nivell de mobilització important. Altres organitzacions menors dins l'oposició d'esquerres són la Tribuna Democràtica Progressiva, que ha encapçalat els moviments per la igualtat de les dones i a favor de la llibertat d'expressió, el partit baazista amb forts vincles amb l'Iraq, com a mínim fins abans de la caiguda de Saddam Hussein, i, en un altre àmbit, l'organització democràtica feminista Unió Feminista de Bahrain.

La revolució d'Egipte i Israel: "és dolenta per a nosaltres"

ILAN PAPPE*

El punt de vista d'Israel és que si realment tenen èxit, les revolucions de Tunísia i Egipte són dolentes, molt dolentes. Àrabs educats -no tots ells vestits de "islamistes", un bon nombre d'ells parla anglès perfecte i tenen un anhel de democràcia que s'articula sense recórrer a la retòrica "anti-occidental"- són dolents per a Israel.

Els exèrcits àrabs que no disparen als manifestants són tan dolents com moltes altres imatges que han donat la volta i han entusiasmat a tanta gent a tot el món, fins i tot a Occident. Aquesta reacció mundial també és dolenta, molt dolenta. Això fa que l'ocupació israeliana a Cisjordània i la Franja de Gaza i les seves polítiques d'apartheid dins de l'Estat, apareguin com els actes d'un típic règim "àrab".

Durant un temps no es podia dir el que pensava l'Israel oficial. En el seu primer missatge de sentit comú als seus col·legues, el primer ministre Benjamin Netanyahu, va demanar als seus ministres, generals i polítics no fer comentaris en públic sobre els esdeveniments a Egipte. Per un breu moment hom podia pensar que Israel s'apartava del pinxo del veïnat al que sempre va ser: un visitant o resident permanent.

Sembla que Netanyahu estava avergonyit en particular pels desafortunats comentaris sobre la situació pronunciats públicament pel general Avig Kochavi, el cap de la intel·ligència militar israeliana. Aquest gran expert en assumptes àrabs d'Israel va declarar en confiança fa dues setmanes a la Knesset que el règim de Mubarak era més sòlid i resistent que mai. Però Netanyahu no podia mantenir la seva boca tancada durant tant de temps. I quan al final va parlar tots els altres van seguir. I quan tots van respondre, el seu comentari va fer semblar els comentaristes de Fox News[1] un grup de pacífistes i hippies de l'amor lliure de la dècada de 1960.

L'essència de la narrativa israeliana és simple: es tracta d'una revolució iraniana -amb l'ajuda d'Al Jazeera i estúpidament permesa pel president desl' EUA Barack Obama, que és un nou Jimmy Carter, i per un món estupefacte-. Punta de llança de la interpretació d'Israel són els ex ambaixadors d'Israel a Egipte. Tota la seva frustració d'estar tancats en un pis elevat al Caire ha entrat en erupció com un volcà imparable. La seva diatriba es pot resumir en les paraules d'un d'ells, Zvi Mazaal dites al Canal 1 de la televisió israeliana el 28 de gener, "això és dolent per als jueus, molt dolent."

Mobilitzacions a Lleida l'estiu passat en favor de la vaga general

A Israel, per descomptat, quan algú diu "dolent per als jueus", vol dir per als israelians -però també que tot el que és dolent per a Israel és dolent per als jueus a tot el món (tot i l'evidència del contrari des de la fundació de l'estat).

Però el que és realment dolent per a Israel és la comparació. Independentment de com tot això s'acabi, desmascara les falàcies i la pretensió d'Israel com mai abans. Egipte viu una Intifada pacífica amb la violència mortal que ve del costat del règim. L'Exèrcit no ha disparat contra els manifestants, i fins i tot abans de la sortida de Mubarak, als set dies de les protestes, el ministre de l'Interior que havia enviat els seus pinxos a atacar violentament les manifestacions, havia estat acomiadat i, probablement, serà portats davant la justícia.

Sí, això es va fer per tal de guanyar temps i tractar de persuadir els manifestants a tornar a casa. Però fins i tot aquesta escena, ara oblidada, mai pot passar a Israel. Israel és un lloc on tots els generals que han ordenat disparar a matar als manifestants contra l'ocupació, palestins o jueus, ara pugnen pel màxim lloc de Cap de l'Estat Major.

Un d'ells és Yair Naveh, que va donar l'ordre el 2008 de matar sospitosos palestins, encara que poguessin ser detinguts en pau. Ell no anirà a la presó, però la jove Anat Kamm, que va fer públiques aquestes ordres, s'enfronta ara a

nou anys de presó per filtrar-les a diari israelià Haaretz. Ni un sol general o polític israelià passa ni passarà ni un dia de presó per ordenar a les tropes a disparar contra manifestants desarmats, civils innocents, dones, ancians i nens. La radiant llum d'Egipte i Tunísia és tan forta que també il·lumina els espais més foscos de la "única democràcia a l'Orient Mitjà." [2]

Els àrabs no violents i democràtics (ja siguin religiosos o no) són dolents per a Israel. Però potser aquests àrabs ja eren allà fa temps, no només a Egipte, sinó també a Palestina. La insistència dels comentaristes israelians que la qüestió més important en joc -el tractat de pau d'Israel amb Egipte- és una desviació, i té molt poca rellevància per a l'impuls de gran abast que està sacsejant el món àrab en conjunt.

Els tractats de pau amb Israel són els símptomes de la corrupció moral, no la malaltia en si -és per això que el president sirí, Baixar Assad, sens dubte, un didirgent anti-israelià, no és immune a aquesta onada de canvi-. No, el que està en joc aquí és la pretensió que Israel és un país estable, una illa civilitzada, occidental en un mar agitat de la barbàrie i el fanatisme islàmic àrab. El "perill" per a Israel és que la cartografia seria la mateixa, però la geografia canviaria. Seguiria sent una illa, però de la barbàrie i el fanatisme en un mar de recent formats Estats igua-

litaris i democràtics.

Als ulls de grans sectors de la societat civil occidental de la imatge democràtica d'Israel ha desaparegut fa molt de temps, però ara pot ser atenuada i qüestionada als ulls d'altres persones, que estan en el poder i en la política. Com n'és d'important l'antiga imatge positiva d'Israel per mantenir la seva relació especial amb els Estats Units? Només el temps ho dirà.

Però d'una manera o altra el crit alçat a la plaça Tahrir, al Caire, és una advertència que les mitologies falses de la "única democràcia a l'Orient Mitjà," el fonamentalisme extremista cristià (molt més sinistre i corrupte que el de la Germandat Musulmana), la cínica especulació corporativa militar-industrial, el neo-conservadorisme i el lobbisme brutal no garanteixen la sostenibilitat de la relació especial entre Israel i els Estats Units per sempre.

I fins i tot si persevera aquesta relació especial per un temps, ara és sobre la base de fonaments encara més febles. Els casos diametralment oposats dignes d'estudi dels règims regionals anti-nordamericans fins ara més resistents de l'Iran i Síria, i en certa mesura Turquia, d'una banda, i dels últims tirans pro-nord-americans derrocats, d'altra banda, són indicatius: encara que sigui sostingut, el suport nord-americà pot no ser suficient en el futur per mantenir un ètnic i racista "estat jueu" al cor

d'un món àrab canviant.

Això podria ser una bona notícia per als jueus, fins i tot per als jueus a Israel a llarg termini. Ser envoltats pe pobles que estimen la llibertat, la justícia social i l'espiritualitat i navegar de vegades de forma més segura i de vegades menys, entre la tradició i la modernitat, el nacionalisme i la humanitat, la globalització capitalista agressiva i la supervivència diària, no serà fàcil.

No obstant això, té un horitzó, i porta l'esperança de provocar canvis similars a Palestina. Pot portar un final a més d'un segle de colonització sionista i desposseïció, que sigui substituïda per la reconciliació més equitativa entre les víctimes palestines d'aquestes polítiques criminals siguin o siguin i de la comunitat jueva. Aquesta reconciliació es construeix sobre la base del dret palestí al retorn i tots els altres drets pels quals el poble d'Egipte tan coratjosament ha lluitat aquests últims dies.

Però podem estar segurs que els israelians no perdran l'oportunitat de girar l'esquena a la pau. Al final poden cridar 'que ve el llop'. Demanar, i rebre, més fons dels contribuents nord-americans, a causa de la nova "evolució", poden interferir i dinamitar clandestinament qualsevol transició a la democràcia (recordeu quina força i brutalitat caracteritzaren la seva reacció a la democratització de la societat palestina?), i elevar la campanya islamòfoba a noves altures sense precedents.

Però qui sap, potser el contribuent nord-americà no afluirà aquesta ocasió. I potser els polítics europeus podrien seguir el sentiment general del públic i permetre que no només que Egipte sigui transformat dramàticament, sinó també donar la benvinguda a un canvi similar a Israel i Palestina. En aquest escenari els jueus d'Israel tenen l'oportunitat de formar part de la realitat Orient Mitjà i no un ser membre aliè i agressiu d'un Orient Mitjà que no era més que producte de la imaginació al·lucinada sionista.

*Ilan Pappé és professor d'Història i director del Centre Europeu d'Estudis Palestins de la Universitat d'Exeter.

Article publicat a The Electronic Intifada, el 14 Febrer de 2011, traducció catalana de La Fàbrica.

Notes de traducció:

[1] Foxnews és una emissora de televisió nord-americana d'ultradreta.

[2] Aquests són els termes que utilitza la propaganda del règim israelià per referir-se a si mateix.

LOCALS I COL·LECTIUS COL-LABORADORS

Vilafranca Santa Maria 4. Vilafranca // **Ateneu La Bretxa** Carrer Major, 17-19, Alcover // **Ateneu Popular l'Arboç** Sorral 8. Arbúcies // **Ateneu Popular Arrels** Doctor Otero 11, Beniarriés // **Ateneu Popular de l'Exemple** Ptge. Conradi 3, Barcelona // **Ateneu Popular X Ferran** 14. Vilafranca del Penedès // **Ateneu Popular Octubre** Badajoz 23, Barcelona // **Ateneu Popular La Falç** Antic escorxador s.n, Artés // **Ateneu la Torna** Sant Pere Màrtir 37 bx, Vila de Gràcia // **Ateneu Popular de Sitges** Pl. Castellers 3 // **La Barraqueta** Tordera 34, Barcelona // **Ca Revolta** C. Santa Teresa, València // **Casal Independentista de Sabadell "Can Capablanca"** C. Comte Jofre 30 // **Casal Independentista de Sants Jaume Compte** Premià, 31, Sants // **Casal Independentista i Popular Quico Sabaté** C. St Roc, 8, Sant Celoni // **Casal Popular l'Esquerda** Francesc Tarafa 48, Granollers // **Casal Popular de Gràcia** Ros de Olano 39, Barcelona // **Casal Popular La Traca** C. Travessia, 15 Tona // **Casal Popular la Sageta de Foc** C. Trinquet Vell 15, baixos, Tarragona // **Casal Independentista el Gurri** Taradell // **Centre Social-Bar Terra** Baró de Sant Petrelló 9, València // **CUP Molins de Rei** // **CUP Sant Celoni** // **CUP Vilanova i la Geltrú** // **El Forn** Girona // **L'Estapera** C. de baix, 14, baixos, Terrassa // **La Falcata** Panera 2, Lleida // **GER** Pi 25, Ribes // **Ges Insurrecte** Colomer, 11, 1r B. Torelló // **Lliga de Capellades** Pilar 3, Capellades // **L'Ocell Negre - Casal d'Agitació Cultural** C. Sant Carles 8, baixos, Lleida // **La Ploxa** C. Almeda s/n, Bordils // **Racó de la Corbella** Maldonado 46, baixos, València // **SEPC-UV** Baró St. Petrelló, 9 València // **SEPC-UPF** Despatx 20.1E12, edifici Jaume I, Barcelona // **Taverna Catalana "Les Forques 1642"**, Alfred Perenya 71, Lleida // **Taverna l'Esparracat** C. Feliu Munné 18, Esparraguera

Marina Bernadó Bonada (353 922 Y) /
Maison D'arrêt De Fleury Merogis (femmes)
9, Avenue des Peupliers /
91700 Sainte Genevieve des Bois Cedex / PARIS

Dolores López Resina /
Maison D'arrêt de Rennes (femmes)
18 bis, rue de Châtillon / BP 3107 /
F- 35031 Rennes Cedex

ESCRU ALS I A LES PRESSES
POLITQUES CATALANES

Membres de la selecció en una recepció oficial al Palau de la Generalitat principatina, el novembre de l'any passat

Selecció catalana de curses de muntanya: campiona del món malgrat les traves

RAFA ESCOBAR MANISES

El passats 23 i 24 d'octubre de 2010, la selecció catalana de curses de muntanya es proclamava per sisena vegada consecutiva campiona del món. El campionat consisteix de diverses proves puntuables arreu del món, sent la darrera a Malàisia, on després d'una mitja maratón que ascendia fins al pic Kinbalu, a 4.100 metres, el combinat català es va imposar. A nivell individual l'integrant de la selecció Jesús Hernández acabà segon, malgrat afrontar la darrera jornada com a líder. Açò es deu a que no pogué participar a la darrera cursa a causa d'una lesió, situació que acabà facilitant l'obtenció del títol individual a Tòfol Castanyer. Així i tot, a aquesta darrera cursa Xavi Espiña va aconseguir un meritori quart lloc, mentre que Núria Picas es proclamà guanyadora. La millor classificada al circuit femení fou Laia Andreu que acabà cinquena.

La Copa del Món està formada per un circuit de curses puntuables per equips i a nivell individual, arreu del món, que varien cada any. Aquesta temporada la integraven cinc curses: Zegama (Euskal Herria), Chabertón (als Alps, entre l'Estat Francès i Itàlia), Pikes Peak (Colorado, els EUA), Sentiero delle Grigne (Itàlia) i Mt Kinbalu (Malàisia). Aquest campionat mundial en la competició masculina no és precisament una casualitat, es tracta de la sisena vegada consecutiva que els integrants de la selecció catalana obtenen aquest guardó, essent considerats com a la veritable potència a batre en la disciplina.

L'hegemonia catalana a les cur-

ses de muntanya té un valor simbòlic enorme si tenim en compte les enormes dificultats i boicots que la seua trajectòria ha tingut i continua tenint als nostres dies. La Mountain Running International Cup (MNRIC) si que reconeix des de fa anys l'oficialitat de la selecció catalana i la deixa competir en igualtat de condicions amb la resta de federacions nacionals.

Però els problemes començaren

“L'hegemonia catalana a les curses de muntanya té un valor simbòlic enorme”

a partir de l'any 2008 quan la Federation of Sports at Altitude (FSA), màxim organisme pel que fa als esports de muntanya, es refundà creant la International Skyrunning Federation (ISF). A partir d'aquest moment i sota una gran pressió política de la federació espanyola, la ISF només reconeixia la federació catalana com a membre aspirant, i li nega el dret a vot, dret que únicament és reconegut a federacions amb estat propi.

Ens trobem doncs amb una dualitat paradoxal, mentre que el MNRIC reconeix la Federació d'En-

titats Esportives Catalanes (FEEC) i li permet participar com a membre de ple dret a la copa del Món, Skyrunner World Series, des de la ISF es boicoteja la federació catalana i es tracta de vetar la seua participació en competicions oficials.

Un cop més, com es va veure en el cas de l'hoquei patins, es poden apreciar les maniobres dels representants de l'Estat espanyol per tal d'impedir la institucionalització de les seleccions catalanes esportives, siga en l'àmbit que siga, així com les pressions exercides sobre els esportistes catalans perquè no hi participe.

Encara avui el contenció continua i mentre no es resolga l'única veritat incontestable és que des de l'any 2005 fins al 2010 la victòria a la Copa del Món ha estat per a la selecció catalana, mentre que a nivell individual destaquen els títols mundials d'Agustí Roc i Amador (2004-2005), Kilian Jornet (2007, 2008 i 2009), Teresa Forn (2003) i Anna Serra (2004).

Així i tot són d'esperar futures maniobres per part de la federació espanyola i la ISF amb l'objectiu de canviar la postura del MNRIC, o de crear una Copa del Món paral·lela amb l'objectiu d'atreure's mitjançant pressions, les federacions més importants. El temps dirà, tot i que sembla que la posició de FEEC en el MNRIC està bastant consolidada i no sembla factible a curt termini que aquestes maniobres puguin desembocar en una ampliació del calendari de les competicions.

El creixement de les curses de muntanya als Països Catalans

RAFA ESCOBAR MANISES

Mentre que al Principat les curses de muntanya i els esports de muntanya en general vénen precedits d'una llarga tradició que els fa estar consolidats i amb un gran nombre de practicants i aficionats, a la resta de territoris dels Països Catalans experimenten un creixement progressiu.

Al nord del País Valencià el fenomen de les curses de muntanya ha agafat embranzida en els darrers anys, ajudat per una orografia accidentada sobretot a l'interior, les serres d'Espada, Irta o els Ports són els principals escenaris.

La cursa amb més solera per la seua tradició, duresa i espectacularitat és la maratón i mitja que va de Castelló al nivell del mar, fins a Sant Joan de Penyalgosa als peus del pic més alt del País Valencià (si exceptuem el cerro Calderón al Racó d'Ademús), a uns 1.500m d'alçada, durant un recorregut de 68 quilòmetres que es

fa especialment dur al final.

Però a banda d'aquesta emblemàtica cita anual a l'abril, han proliferat nombroses curses, com per exemple la Marató de la Serra d'Espada, la Mitja Marató de Borriol, la cursa de muntanya de la Vall d'Uixó o la Pujada al Bartoló des de Benicàssim.

A València també ha sorgit des de fa 5 anys una iniciativa innovadora, la Cursa del Arbres i els Castells per equips i relleus, que consisteix en un recorregut per la comarca del Camp de Túria, dividit aproximadament en una desena d'etapes i que travessa els paratges més emblemàtics de la Serra Calderona.

Podríem posar molts més exemples d'una tendència que sembla evident al nostre país, tendència que es basa en la valoració del patrimoni natural conjugada amb la pràctica esportiva i que s'expressa a partir de l'enorme diversitat existent pel que fa als esports de muntanya, en els quals, les curses són una manifestació més.

Anuncia't a
L'ACCENT
Més de 10.000 lectors
en paper i a la web!
www.laccent.cat

SANT FELIU RESPON
www.santfeliurespon.net
SFR
Comunicació lliure, popular i

setmanari de comunicació
directa
actualitat des dels moviments socials
935 270 982 // 661 493 117
www.setmanaridirecta.info

**LA UNITAT A LES AULES
DELS PAÏSOS CATALANS**
SEPC
Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans
WWW.SEPC.CAT

El poble gitano vist pels altres, fins ara

Una exposició del Museu Valencià d'Etnologia repassa la visió d'aquest col·lectiu que la fotografia ha ajudat a construir des de fa 125 anys

Borja Català MANISES

El Museu Valencià d'Etnologia acaba d'inaugurar una exposició que pretén presentar i interpretar la imatge del poble gitano que s'ha format la majoria de la població d'Hongria a través de la fotografia des de les darreries del segle XIX. Coproduïda amb el Museu Etnogràfic de Budapest, la mostra ens recorda que la concepció plena de prejudicis (tant a Hongria com a qualsevol país on n'hi ha comunitats, incloent casa nostra) que ha quedat en l'imaginari col·lectiu ha estat influïda per unes imatges que els mateixos implicats no van realitzar. Fins al 26 de juny es podrà visitar al Centre Cultural de la Beneficència.

Amb la popularització de la fotografia el darrer quart del segle XIX, l'interès antropològic, sociològic o etnogràfic que provocaven les comunitats gitanes d'Hongria van donar com a resultat una gran quantitat d'imatges d'aquest col·lectiu que alimentaren i fins reforçaren les concepcions negatives prèvies que en tenien nombrosos sectors socials. Les fotografies volien mostrar una gent miserable i salvatge a la qual sempre se li afegia l'epítet de gandul. Tant als estudis fotogràfics com als campaments, semblaven sers completament anacrònics.

Tot i això, hi havia diferències entre aquells que es dedicaven a la música, els quals gaudien de cert reconeixement social (i que a principis del XX es van fer traure fotografies d'estil burgès) i els que es dedica-

“En el període d'entreguerres, la fotografia social va produir imatges del col·lectiu en què aquest era mostrat com una víctima més de les injustícies del sistema socioeconòmic”

ven a fer pasteres i vivien en assentaments nòmades. Ja en el període d'entreguerres, la fotografia social va produir imatges del col·lectiu en què aquest era mostrat com una víctima més de les injustícies del sistema socioeconòmic, com els camperols pobres o els obrers.

Amb la fi de la II Guerra Mundial i la instauració del comunisme, l'exposició assenyalava que l'objectiu del Partit del Treballadors fou acabar amb l'analfabetisme entre el poble rom i la seua assimilació. Entre els 60 i els 70 l'Agència Hongaresa de Notícies va difondre una imatge del nou temps que el socialisme havia dut als gitanos, amb foto-

grafies de xiquets i xiquetes anant a escola o veient la televisió a cases noves (en aquella època es va acabar amb molts assentaments), o d'homes construint habitatges. L'optimisme i la integració eren el discurs oficial. Als anys 70, però, una investigació mostrà que a Hongria continuaven ben vius els prejudicis contra els gitanos i fotografies d'aquell temps permeten veure com les condicions de vida de molts membres d'aquest col·lectiu no havien millorat gaire amb els pas dels anys.

No fou fins a les acaballes dels 70 quan es va produir un canvi a Hongria en la percepció dels gitanos: la sociologia començà a veure els costums rom com un tret de la seua identitat amb un significat simbòlic propi, i no com una mostra d'endarreriment. L'exposició exhibeix imatges posteriors a aquest període en què es veuen gitanos participant de les seues celebracions (pasqua, noces, una romeria...). En aquestes fotografies ja es representa el col·lectiu com vol ser percebut.

La mostra del Museu Valencià d'Etnologia, on també hi ha peces d'artesanía produïdes per la comunitat gitana hongaresa, acaba amb imatges enviades per rom de tot Europa de l'Est a un concurs que es va organitzar a Hongria el 2007 per lluitar contra els estereotips que va assolir un gran èxit. En aquestes fotografies es mostren tal com volen fer-ho, sense el filtre paternalista o despectiu de ningú. Queda encara un llarg camí perquè els gitanos aconseguisquen tombar el mur de prejudicis que els envolta, a Hongria, als Països Catalans o a Europa. Però sembla clar que seran ells i elles els que ho facen.

Santiago Santamaria i Jordi Barre

Adrià Pujol BARCELONA

Han mort dos homes que eren populars, cadascun en el seu àmbit. El proppassat 16 de febrer traspasava a Singapur el xef independentista català Santiago Santamaria (53), i el mateix dia ens deixava el cantautor nord-català Jordi Barre (90), al seu Rosselló natal. Dues personalitats, en qualsevol cas, compromeses amb la cultura i amb el poble que tant s'estimaven.

Des de ben jove en Santi Santamaria s'interessà per la lluita política, i per la gastronomia tradicional. Milità al BEAN (Bloc d'Esquerra d'Alliberament Nacional), encapçalat per J.M. Xirinacs, una formació que va obtenir 22.000 vots en les eleccions de 1980. L'any següent, Santamaria fundava el seu primer restaurant a Sant Celoni, El Racó de Can Fabes -que per als amants dels capricis lingüístics, estil Màrius Serra, connecta el mot català faba amb la seva traducció a l'anglès bean.

Tot amb tot, en Santamaria, fogons de qualitat i militància política anirien

sempre més de bracet. D'una banda, en el moment de morir ostentava 7 estrelles Michelin, i el seu imperi de restauració abraçava 8 establiments, des d'un local al complex de luxe Marina Bay Sands de Singapur, passant per l'Evo a l'Hospitalet de Llobregat i per l'Ossiano de Dubai, fins al Tierra de Toledo, entre d'altres. En tots aquests indrets Santi Santamaria reivindicava la cuina tradicional catalana i els productes de pagès i de proximitat. I pel que fa a la seva implicació política, vagin a tall de mostra la col·laboració amb Maulets l'any 2001, en una campanya antiglobalització, o la seva implicació en la CUP de Sant Celoni, presentada el 2004 al costat de Pep Riera,

Martí Boada, Jaume Soler, "Titot" i Jesús Artiola. També era activista de Som lo que Sembrem, i era notable la seva lluita contra els transgènics, lligada a l'animadversió envers la nova fornada de cuiners, anomenats "moleculars", perquè incorporaven la química i el desvirtuat a llurs preparats.

I si parlem de Jordi Barre, hem de dir

que ens ha deixat la veu més representativa de la cançó a la Catalunya Nord. Fill d'Argelers de la Marenda, era un dinosaure que va començar la carrera artística en una orquestra de ball. A partir de 1963 ja canta en català, actuant a l'Hexàgon, als Països Catalans i a l'estranger. Integrat dins el moviment de la Nova Cançó -prop de 250 temes i una vintena de discs-, també va conrear els gèneres simfònic i del teatre musical. I gràcies a la seva significativa carrera, l'any 1982 se li concedia un Disc d'Or, a més de la Creu de Sant Jordi el 1992.

La tasca resistent de Jordi Barre fressà el camí per a generacions futures d'artistes, que van des de Joan-Pau Giné, passant per Pere Figueres i Gerard Jacquet, fins a Pascal Comelade. I per les seves cançons coneixem poetes nord-catalans de l'envergadura de Joan Tocabens, Joan Amade, Jordi Pere Cerdà i Joan Cayrol. En fi, del nom d'aquest cantautor irrepitible també en trauríem un joc de paraules que li faria justícia: el seu cognom francès, *barre* traduït al català, dóna, en segona accepció, el significat d'oposat, és a dir, aquell que és contrari a la norma.

La ressenya de la quinzena Mònica del Raval

El Raval d'en Francesc Betriu

Josep Maria Solé Soldevila BARCELONA

El 33, un dels canals de televisió que conformen Televisió de Catalunya va emetre, el passat dissabte 19 de febrer, el documental *Mònica del Raval*, el darrer treball del director d'Organyà Francesc Betriu. La pel·lícula, ja és sabut per tothom, no va poder ser vista al País Valencià de resultes del tancament del darrer dels repetidors que, instal·lats per Acció Cultural del País Valencià, feia 26 anys que escampaven les emissions pel sud del país.

Mònica al Raval va ser estrenada a finals del 2009 però la distribució no li va permetre arribar a gaire gent (només es va exhibir a un cinema de Barcelona i a un altre de Madrid). Un cop vist em sembla que no hi ha cap dubte que el darrer treball d'en Francesc Betriu es mereixia una mica més d'atenció. Així com els títols posteriors a *Sinatra* (1988), la història d'un perdedor interpretada per un Alfredo Landa que s'atreveix amb el català, han sigut obres d'un escàs interès, amb aquesta aproximació a la vida d'una dona d'un poblet de La Manxa que porta tota la vida exercint la prostitució a València, Palma i, els darrers vint anys, a Barcelona, en Betriu torna als escenaris dels seus primers llargmetratges (ja el 1975 va presentar *Furia española*, que es desenvolupava al que llavors era conegut com el barri del Xino) i a l'univers d'aquells que no ho han tingut tot de cara.

Agafant el relleu del Jose Luis Gerín (*En Construcción*, 2001) i del Joaquim Jordà (*De nens*, 2004), Betriu es disposa a fer el seu personal documental sobre el Raval. La seva columna vertebral, ja ho hem dit, és la vida de la Mònica, una prostituta

"Mònica al Raval va ser estrenada a finals del 2009 però la distribució no li va permetre arribar a gaire gent (només es va exhibir a un cinema de Barcelona i a un altre de Madrid). Un cop vist em sembla que no hi ha cap dubte que el darrer treball d'en Francesc Betriu es mereixia una mica més d'atenció"

que, com ella mateixa afirma, ha treballat quinze anys al Liceu, a la porta, però al Liceu. És per això que la pel·lícula arrenca amb un teló de teatre que, en alçar-se, ens mostra la Mònica disposant-se a començar la sèrie d'entrevistes fetes al Cafè de l'Òpera i que serviran de fil argumental i de presentació dels diferents personatges que han jugat o juguen encara un paper en la seva vida. Una relació, la del Liceu amb el Raval, que li serveix, a més, per presentar-nos una panoràmica del barri amb la "Casta Diva" de Bellini de fons, una sobreposi-

ció que busca el contrast irònic entre les dues realitats.

Un dels plantejaments que diferencia aquest de bona part dels documentals d'aquest perfil és la seva voluntat explícita d'evidenciar que allò que s'està mostrant com a natural no és res més que una recreació de la realitat, que quan una càmera apareix en qualsevol realitat, tot muda. De totes maneres, la realitat més crua aflora encara que es vulgui submergir en or i en Betriu no dubta a mostrar-la quan es va visible. Però el seu objectiu no és mostrar

escenaris especialment decadents sinó explicar -que ens expliquin alguns dels seus habitants-, quines són les seves estra-tègies per a sobreviure en aquelles condicions. Unes condicions que, a aquestes alçades, no estan disposats a canviar per d'altres que potser podrien ser vistes com a més desitjables (és especialment brillant la conversa en què la Mònica rebutja no només l'oferta de treball que un capellà del barri li ofereix sinó també el seu plantejament moral al voltant del sexe).

Història

Fa 50 anys, Angola iniciava la seva lluita anticolonial

Josep Maria Solé Soldevila BARCELONA

Luanda, la capital d'Angola, despertava el 4 de febrer de 1961 entre forts enfrontaments. El Movimento Popular de Libertação de Angola (MPLA) pretenia donar un cop d'efecte en proposar-se de fer coincidir un seguit d'accions militars que tenien per objectiu alliberar els presos polítics, ocupar una emissora i assaltar la Prefectura de Policia. Aquesta acció va resultar però un fracàs i la reacció de les forces colonials va comportar l'assassinat de més de 50.000 angolesos i l'exili d'uns altres 300.000. Malgrat que el resultat immediat d'aquella acció no fou precisament gaire esperançador, aquesta data ha passat a la història com la de l'inici de la lluita armada d'Angola contra la descolonització.

Des de la segona meitat del segle XX Angola vivia un estat de forta agitació. Les diferents organitzacions independentistes que s'anaven constituint decidiren agrupar esforços tot creant el MPLA. La creixent influència del MPLA conduí el govern colo-

nial a intensificar la repressió que, el 8 de juny del 1960, emprengué l'Agostinho Neto, president del MPLA, i carregà contra una manifestació a Icolo-e-Bengo, la seva ciutat natal, matant una trentena de persones. A partir d'aquest moment, el conflicte s'amplià i endurí, afectant la repressió també als instruments de lluita política social de què s'havien dotat els angolesos com ara la Unió Nacional de Treballadors d'Angola (UNTA), que veia com les seves protestes -manifestacions, vagues- eren respostes amb napalm per part de l'exèrcit colonial.

Malgrat el cop fort del 4 de febrer, el mateix 1961 el MPLA establí la primera regió

sota el seu control, des de la qual dirigí l'estratègia política militar d'alliberament que des d'un primer moment s'hagué d'enfrontar no només a les forces colonials i al cos de voluntaris civils per elles creat sinó també al Front Nacional d'Alliberament d'Angola (FNLA), sota control dels EUA en col·laboració amb el dictador del Zaire Mobutu Sese Seko, i a la Unió Nacional per la Independència Total d'Angola (UNITA), dirigida des

de la mateixa metròpoli que, presentant-se com a forces anticolonials, reservaren tot el seu potencial pel combat contra el MPLA i el seu projecte d'alliberament socialista que els podia allunyar del control del petroli i els diamants de què disposava Angola.

Amb la revolució dels clavells del 25 d'abril del 1974 el sistema colonial trontollà. Però el MPLA fou obligat a compartir el poder amb les altres dues organitzacions anticolonials, diluint d'aquesta manera el seu potencial. Però aquest govern tripartit es trencà el juliol del 1975, quatre mesos abans de la data prevista per la independència. La intensificació de la lluita entre MPLA per una banda i el FNLA i la UNITA per l'altra fou usat com a pretext per part de la República de Sud-àfrica per a enviar-hi unitats de l'exèrcit. Davant d'aquesta situació, quan l'11 de novembre Agostinho Neto fou proclamat president d'Angola, va demanar suport a la Unió Soviètica i a Cuba, que aconseguiren aturar tant l'avenç de les tropes sud-africanes com del FNLA, que s'havia renovat amb l'arribada de mercenaris reclutats per la CIA.

“No n’hi ha prou amb una presidència, una majoria a les institucions... cal prendre el poder de les multinacionals”

F. BLANCO BARCELONA

Al teu nou llibre, *Nuestro Marx*, fas una visió heterodoxa del marxisme allunyada dels partits polítics marxistes i més aprop dels moviments socials?

No crec que sempre haja existit un divorci, una separació entre moviments socials i organitzacions polítiques. Si bé, la distància entre unes i d'altres, sobretot en els últims 30 anys, ha predominat. Des dels moviments socials s'ha generat desconfiança cap a tota organització política. Habitualment s'ha plantejat una dicotomia que jo no accepto: no hi ha un moviment social bo i democràtic i una organització política roïna, jeràrquica i vertical, d'acord? Eixa disjuntiva, eixe maniqueisme no sempre fou així i té una història.

I com es pot solucionar l'escissió entre moviment de base i partit polític?

A mi em pareix que el marxisme més radical deuria posar en discussió eixe divorci. Criticant per una banda les imatges més caricaturitzades de les organitzacions marxistes com a partits que s'allunyen de les bases i són autoreferencials. Fins i tot s'intentà organitzar açò en termes teòrics: l'organització representa la ciència i els moviments socials i populars estan en el terreny de la ideologia, i com en el marxisme teòric la ciència seria la dipositària de la veritat i la ideologia seria la dipositària de l'error s'acabava legitimant eixa separació entre ambdues entitats.

Aquest és un debat de plena actualitat. D'una banda, les organitzacions polítiques van cometre l'error de creure's les ames úniques de la veritat i mirar sempre amb desconfiança els moviments socials, tot i que a hores d'ara és un postulat en general superat. I de l'altra, el moviment social que desconfia de la política i que creu que només es pot ser democràtic i participatiu si es deixa de costat la política i se centra en la tasca social.

Com ha afectat aquest fenomen en la lluita pel socialisme?

Ha creat una limitació important. S'abandonà la política i aquesta automàticament va ser regalada a la burgesia. Es recomanava als moviments socials recloure's només en les seues demandes particulars desconfiat de tota lluita pel poder -quan parle de poder no estic parlant d'electoralisme sinó de la lluita revolucionària contra les institucions de l'aparell de l'estat burgès. Per tant, els moviments

ENTREVISTA

Néstor Kohan, professor i pensador marxista

Néstor Kohan (Buenos Aires, 1967) és membre de la Càtedra llibre de Formació Política Ernesto Che Guevara, professor en la Universidad de Buenos Aires (UBA) i va ser professor de la Universidad Popular Madres de Plaza de Mayo. Ha escrit més d'una desena de llibres sobre teoria marxista i història del pensament revolucionari. La seua darrera publicació és *Nuestro Marx* i la va presentar el 16 de febrer al Casal Independentista de Sants.

es quedaren limitats sols al barri, al moviment estudiantil, al moviment de dones, etc. En el cas europeu al moviment de defensa de les persones immigrades... Sense posar-se en política: "La política és roïna, és lletja, és bruta, és caca, és pixum..."

És més, quan alguna entitat social intenta clavar-se en política i confrontar de manera radical el sistema capitalista, sembla com si estiguera caient en els mateixos vicis dels partits polítics: jerarquització, no democràcia... I jo crec que el marxisme més radical deuria posar en dubte eixa dicotomia entre moviment social bo i organització roïna.

El govern del PSUV a Veneçuela, del MAS a Bolívia, FMLN a El Salvador... En alguns països de l'Amèrica Llatina s'ha superat el divorci del qual parlaves?

No m'atreuria a afirmar tant. Trobe que a l'Amèrica Llatina hi ha una disputa, en termes generals amb una orientació progressista, però amb corrents molt moderades, institucionals, que volen simplement maquillar el capitalisme (volen canvis en l'ordre) i que per dur a la pràctica, d'una manera encoberta, eixa moderació política fan l'apologia del moviment social bo i organització revolucionària roïna. Si bé, cada país ha tingut una història pròpia.

En el cas de Bolívia, per exemple, els moviments socials en els darrers anys han tingut una iniciativa política molt forta, però al meu parer encara no han traspassat un límit, que és la lluita pel poder. És a dir, han aconseguit posar un president, però no han pres el poder. I no és sola-

ment una opinió meua.

Jo vaig poder entrevistar el president Evo Morales el gener de 2008 (i no ha canviat massa la situació en aquests tres anys) i el mateix president de Bolívia ens va reconèixer: "Nosaltres els moviments socials -és interessant que parlara en nom dels moviments socials- hem arribat al govern, però no tenim el poder". I això és una limitació, si es vol superar el capitalisme s'haurien de radicalitzar els processos. No n'hi ha prou en quedar-se en un president, una majoria a les institucions... cal prendre el poder real de les empreses multinacionals.

Si ja governen a les institucions a què et refereixes quan dius que cal tenir el poder?

Ací ve la discussió de fons de què és el poder. Certes corrents postmodernes, oposant-se al marxisme clàssic més radical, han defensat que el poder no està en l'Estat, està difuminat en la societat. Té un pèl de veritat: el poder no està en l'Estat, però també hi està i també està en les grans empreses que són els pilars fonamentals del capitalisme contemporani.

Les grans empreses que manegen el mercat mundial, que marquen la vida econòmica d'aquests països (perquè cap n'està aïllat, tots estan en un sistema capitalista mundial) són font del gran part del poder. Evo Morales no ha aconseguit expropiar eixes grans empreses. Per exemple, les que controlen els recursos naturals segueixen espoliant a Bolívia com en l'època colonial. Per tant elles tenen un poder d'intervenció molt fort, el poder no està només en el Parlament.

I a més en l'aparell estatal hi ha funcionaris que intenten revertir el procés revolucionari.

Exactament, perquè en aquests països no tot l'Estat està en mans dels sectors progressistes. Tinc un company que va estar fa poc a Veneçuela i em contava que al Banc Central, que controla la política econòmica del país, aproximadament el 80% del funcionariat són escualidos, és a dir, contrarevolucionaris.

Ni parlar-ne de Bolívia...

Així doncs, dins de l'Estat hi ha moltes persones que estan en contra del procés de canvi social i fora hi ha el gran poder de les empreses de telecomunicacions, d'informàtica, petroleres, d'explotació de recursos naturals... Per tant, si un procés de canvis radicals no va a dojo contra les grans empreses pot assolir reformes importants que aplaudim, però no canviarà la societat.

No compartisc allò que diuen que el poder està pertot. No és comparable el poder d'una mestra sobre l'alumnat, el d'un psiquiatra sobre les persones malaltes... que el poder d'una empresa multinacional que té la capacitat de dirigir tota la vida social d'un poble. D'aquesta manera, la visió postmoderna que els últims 30 anys caigué simpàtica, aparentment democràtica i no vertical jo crec que entrà en crisi i que ens proposa als moviments socials i populars unes receptes massa moderades.

La vella paraula era reformisme, si molesta es pot bandejar, però és això. Recomana als processos de l'Amèrica Llatina que millorem una miqueta les condicions de vida dels indígenes, de les dones, del camperolat... i considerar que això és boníssim, que és el millor dels mons, però sense canviar la societat, sense anar a fons. Per això considere que el marxisme més radical durant tant de temps desprestigi, insultat i titllat com una cosa vella, vetusta... jo crec que segueix tenint vigència en eixes disputes.

Entrevista completa
WWW.LACCENT.CAT

LA REMATADA

Solidaritat de base

MARIA FREIXAS SABADELL*

Amb els peus en remull d'un any que es preveu dur. Vivint moments de capitalisme en el seu màxim estat pur, i que sens dubte esdevindrà en intentar fer-nos desaparèixer no només com a classe o com a poble. Hem d'estar alerta i ser conscients de que també poden evaporar la nostra condició de persones. La tempesta ja fa temps que ha començat i hem d'estar preparats per la riuada, per tal de que no se'ns emporti la liquidesa. Sí, la liquidesa que descriu Bauman, la que comporta viure en una societat occidental-capitalista i que mitjançant el bombardeig mediàtic-propagandístic intenta llevar-nos els valors propis de la nostra condició d'éssers humans. Quan els mitjans de comunicació es dediquen a repetir les encícliques dels grups de poder, la societat va entrant en un estat de letargia estèril.

Parlo de la solidesa en totes les seues expressions; la solidesa de les paraules i la dels sentiments, la solidesa de les relacions per fer front a les connexions, la solidesa d'un mateix per mantenir-se ferm al control del pensament únic, la solidesa col·lectiva que sense la solidaritat de base no té sentit: solidaritat entre pobles però també entre germanes, apropiació de les precarietats individuals com a col·lectives (recordant que no és la crisi sinó el capitalisme) recuperant el valor per a tot allò no material com a essència del nostre aprenentatge quotidià. Perquè malgrat ens estiguin prenent el futur hem d'apostar pel present, el dia a dia no ens el traurà ningú.

Si fem una ullada a Chomsky quan diu que "La solidaritat internacional podrà agafar formes noves i més constructives a mesura que la gran majoria dels habitants del món arribi a comprendre que els seus interessos són aproximadament els mateixos i que són defensables si s'actua conjuntament", penso que tendim molt fàcilment, quan parlem d'internacionalisme, a parlar amb propietat fent-hi explícit els valors que l'acompanyen com; la solidaritat, l'amor, l'amistat, la companyonia, entre d'altres. Però la solidaritat a petita, que no més senzilla, escala passa per interioritzar la col·lectivització de les crisis econòmiques individuals ja que són un problema global, i l'eradicació de la precarietat laboral actual passa per lluitar plegats. Fer front al capitalisme mitjançant manifestacions, cooperatives, vagues etc. en contextos d'assemblees de barris o organitzacions no haurien de ser incompatibles, al revés, amb ser sensibles per ajudar i canviar en el nostre entorn més quotidià.

La solidaritat entre lluites populars, les de casa o d'arreu del món no poden anar desconnectades de la solidaritat de base, no aquella que ens fa senzillament ser, sinó aquella que ens fa ser persones, cuidar-nos per fer-nos més fortes. I si el Che deia que la solidaritat és la tendresa dels pobles, jo hi afegeixo que també ho és la de cadascun de nosaltres.

*Mestra i militant de l'esquerra independentista

Des de les viles i ciutats
Construïm la unitat popular

CUP

Candidatura d'Unitat Popular
Vilafranca del Penedès
C/ Santa Maria 4
www.cupvila.cat

CvFE LISBOA
dr. collado 9

L'ESTAPERA
bar - cafeteria

C/ de baix, 14 - Terrassa - País Català

Terra i Llibertat
Països Catalans - Autodeterminació

til@mesvilaweb.cat
http://blocs.mesvilaweb.cat/til